

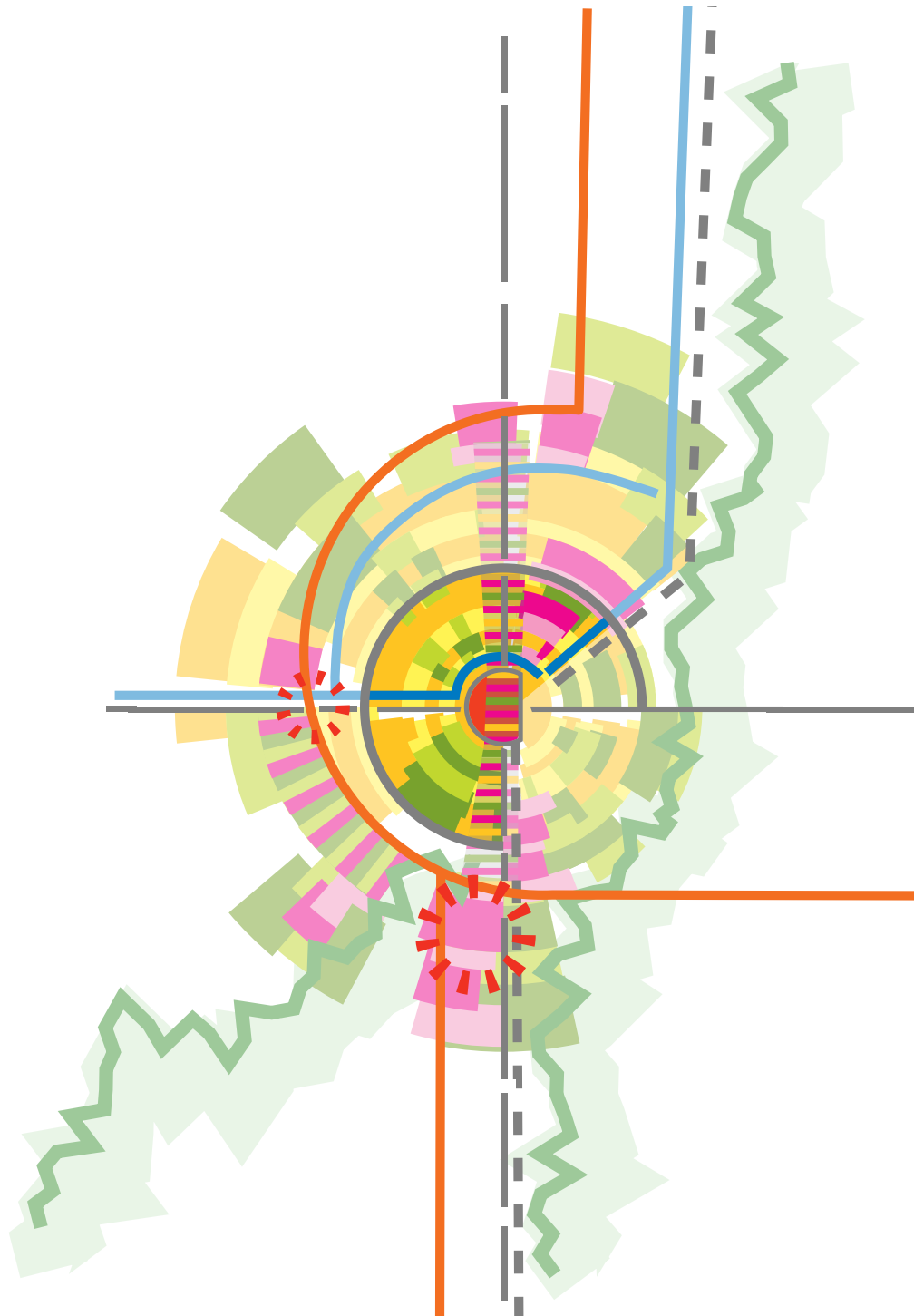
Gemeente Assen

Hoofdstad Assen

Integrale structuurvisie Assen 2030

Conceptversie, november 2009

Voorwoord

Het gaat goed met Assen. Assen is de snelst groeiende gemeente van Noord-Nederland. In de laatste twaalf jaar hebben we er elk jaar zo'n 1.000 inwoners bij gekregen. In 2007 passeerden we de 65.000! Mensen zijn graag in Assen en haar waardevolle, groene omgeving. Niet alleen om te wonen. Ook om er te werken, te winkelen, onderwijs te volgen, te sporten en uit te gaan.

Assen zal ook de komende 20 jaar groter worden. Ondanks de huidige crisis rekenen we voor een langere periode op een economische groei. Assen zal doorgroeien naar 80.000 inwoners. Deze ambitie is vastgelegd in Assen Koerst, het resultaat van een intensieve gedachtenwisseling met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in Assen. De verdere groei van Assen naar 80.000 inwoners is ook een belangrijk uitgangspunt in de Regio Groningen-Assen, het bestuurlijk samenwerkingsverband van twee provincies en twaalf gemeenten. In 2006 kreeg de Regio Groningen-Assen in de Nota Ruimte de status van Nationaal Stedelijk Netwerk. Dat wil zeggen dat ook het rijksbeleid gericht is op de belangrijke rol van deze regio voor Noord-Nederland.

Assen ontwikkelt zich de komende jaren verder tot een middelgrote stad. Heel iets anders dus dan het dorpse zomerverblijf van Lodewijk Napoleon dat tweehonderd jaar geleden als een van de laatste Nederlandse steden stadsrechten kreeg. Toen had Assen 600 inwoners. Nu zijn het ruim honderd keer zoveel!

Er is veel veranderd. Maar tegelijk is er ook veel hetzelfde gebleven. Daarmee doelen we vooral op hoe de inwoners in de stad en in de wijken met elkaar omgaan en zich bij hun woon- en leefomgeving betrokken voelen. Assen is leefbaar en gemoedelijk, in Assen telt iedereen mee. En tegelijk heeft Assen bijna alles wat je van een grote stad mag verwachten. Die twee eigenschappen verklaren het succes van Assen. En hierin ligt de belangrijkste opgave voor de komende jaren: doorgroeien als stad en tegelijk de sociale kwaliteiten van een plaats in Drenthe behouden. Daarbij is het van belang dat Assen niet zo maar een

plaats in Drenthe is, maar de hoofdstad. Die positie maakt Assen bijzonder.

Hiernaast - of misschien beter: hierboven - stellen we onszelf nog een opgave: Assen wil ook een duurzame stad zijn. Duurzaamheid gaat niet alleen over energiegebruik en andere milieuaspecten, maar over de gevolgen van al ons handelen op de langere termijn. Of het nu gaat om wonen, werken, verkeer of vervoer: bij alles wat we doen kunnen we deze vraag stellen: wat leidt op lange termijn tot de meest wenselijke resultaten? Dan gaat het dus vanzelf niet alleen over onszelf, maar nadrukkelijk ook over de generaties die na ons komen. Waarmee duurzaam en sociaal hand in hand gaan.

Dit is dus wat Assen wil: sociaal en duurzaam doorgroeien en zich verder ontwikkelen als de dynamische, aantrekkelijke en karakteristieke hoofdstad van Drenthe. In deze structuurvisie kunt u lezen hoe we dat willen doen.

Namens het college van Burgemeester en Wethouders,

Chris de Wal
Wethouder Ruimtelijke ordening

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Nieuwe integrale structuurvisie	5
1.2 Recente belangrijke beleidsdocumenten	6
1.3 Leeswijzer	6
2 Assen in 2009	7
2.1 Kwaliteiten	7
2.2 Rollen en identiteit	9
2.3 Ontwikkelingen in de samenleving en in onze omgeving	9
3 Ambities en richtinggevende thema's	11
3.1 Ambities	11
3.2 Richtinggevende thema's	11
4 Hoofdpijnen van het beleid	13
4.1 Wonen	13
4.2 Werken	14
4.3 Energiebeleid	16
4.4 Verkeer	17
4.5 Natuur en groen	19
4.6 Onderwijs	20
4.7 Zorg en welzijn	21
4.8 Toerisme en evenementen	22
4.9 Vrije tijd	24
4.10 Ruimte	25
4.11 Integrale visie	26
5 Deelgebieden	28
5.1 Wijken en dorpen	28
5.2 Binnenstad	29
5.3 Noord-zuidas	29
5.4 Landelijk gebied	31
6 Van visie naar uitvoering	32
6.1 Beleidsplannen	32
6.2 Samenwerken	32
6.3 Financiën	32
Beleidskader	33

1 Inleiding

In dit document beschrijven we als gemeentebestuur hoe we de toekomst van Assen zien in 2030. Ook beschrijven we welk beleid we willen voeren om het Assen van de toekomst werkelijkheid te laten worden. We realiseren ons dat het jaar 2030 nog ruim 20 jaar van ons is verwijderd. In die tijd kan en zal er veel gebeuren. Het is onmogelijk om nu al tot in detail het beleid voor de komende 20 jaar te beschrijven. Dat zou ook onverstandig zijn, want we moeten de ruimte hebben om in te spelen op toekomstige veranderingen. Daarom benoemen we in dit document alleen de hoofdlijnen van het beleid.

1.1 Nieuwe integrale structuurvisie

Deze structuurvisie

Het maken van een structuurvisie is voor elke gemeente verplicht. Dit staat in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) die in 2008 van kracht is geworden. Het gemeentebestuur van Assen heeft ervoor gekozen een *integrale* structuurvisie te maken. Dat wil zeggen dat we de toekomst van de stad beschrijven vanuit alle relevante aspecten: fysiek, sociaal en economisch. Verreweg het meeste beleid valt niet strikt in één van deze categorieën. Fysieke maatregelen hebben ook altijd een sociaal of economisch doel, enz. Elke indeling heeft zijn beperkingen en is niet meer dan een hulpmiddel. Daarom is het beter beleid zoveel mogelijk integraal te beschouwen.

Assen Koerst

Deze nieuwe structuurvisie bouwt voort op Assen Koerst uit 2001. Assen Koerst is tot stand gekomen in een intensief overleg met organisaties en bewoners. Daardoor konden de in Assen Koerst gemaakte keuzes rekenen op zeer brede steun in de Asser samenleving.

Assen Koerst beschrijft de gewenste toekomst van Assen in 2020. Sinds de vaststelling van Assen Koerst hebben we energiek gewerkt aan het realiseren ervan. We hebben veel bereikt.

Assen Koerst in een notendop

Bron: Assen Koerst, 2001

Assen 2020: stad met een dorps karakter

Volgens de inwoners moet Assen zich ontwikkelen tot een stad van 75 á 80.000 inwoners in 2020. Een echte stad dus, maar met behoud van het karakter van een levendig dorp. In twee opzichten: fysiek en sociaal. Fysiek is de stad niet eentonig en versteend, maar juist groen gebleven en speels en creatief van karakter. In sociaal opzicht is Assen geen stad waar mensen in anonimiteit langs elkaar heen leven; de inwoners zijn op verschillende manieren cultureel en actief betrokken bij hun wijk, hun stad en bij elkaar. Kortom, Assen heeft in 2020 aan het begrip 'provinciastad' een levendige en positieve waardering weten te geven.

Acht thema's

Dit algemene beeld is in 'Assen Koerst' verder uitgewerkt in acht thema's:

1) *Groeiende stad voor iedereen*

75 á 80.000 inwoners in 2020 - aantrekkelijk voor ouderen, middelbaren, jongeren en kinderen - gerichte aandacht voor jongeren - kindvriendelijk - meer MBO/HBO-opleidingen.

2) *Een mooie stad met een eigen karakter*

stad en dorp tegelijk - statig en speels, sfeervol en groen - een eigen stijl: 'de Asser school' - zowel uitbreiding als nieuw bouwen in bestaande gebieden - veel diversiteit in woningen en buurten - openbare ruimte als ontmoetingsplaats.

3) *Bereikbare en vitale stad*

nieuwe (deels ondergrondse) verbindingen voor auto, openbaar vervoer, fiets en wandelaar - station als knooppunt: lightrail, snel-trein, fietspaden - de Vaart en het Kanaal in oude glorie hersteld.

4) *Levendige stad*

nog aantrekkelijker centrum - fraaie bebouwing en groen - meer evenementen - meer horeca - nieuw multifunctioneel theater - kleurrijk multicultureel - uitbreiding sportaccommodaties.

5) *Wijken met alle voorzieningen*

in elke wijk voorzieningen voor kinderen en ouderen - gemeenschapscentra - ontmoetingspunten - levendige en veilige wijken - sociaal-cultureel samenwerken in een hecht netwerk.

6) *Dienstenstad in regionaal economisch netwerk*

concentratie op tertiaire en kwartaire sector - speerpunt 'leisure and arts' - kleinschalige levendige activiteiten.

7) *Stad in de regio*

goede samenwerking en afstemming - alle ontwikkelingen in regionaal perspectief - afstemming topvoorzieningen met stad Groningen.

8) *Stadsbestuur dat luistert en samenwerkt*

de stad van iedereen maken we samen - zorgvuldig luisteren - samenwerken - met burgers, instellingen, bedrijven en overheden.

Tien jaar verder

De koers die we in Assen Koerst met elkaar zijn ingeslagen, volgen we nog steeds. Maar we zijn ook bijna tien jaar verder. Daarom is het goed opnieuw stil te staan bij de ingezet-te koers. We hebben zorgvuldig bekeken wat we bereikt hebben (en wat nog niet). We hebben overwogen of onze ambities nog steeds dezelfde zijn. En we hebben vastge-steld welke ontwikkelingen er op ons af ko-men. Zo hebben we bepaald op welke onder-delen van ons beleid er koerscorrecties nodig of wenselijk zijn.

1.2 Recente belangrijke beleidsdo-cumenten

Recent zijn de volgende visie-documenten vastgesteld (overig beleidskader is weerge-geven in de bijlage):

- Regiovisie Groningen-Assen (1996/2004);
- De Novelle (Asser school) (2005);
- Structuurvisie Binnenstad (2006);
- Meedoen en meetellen (2007);
- Meedoen mogelijk maken (2007);
- Groenstructuurvisie (2007);
- Op de boeggolf van ontwikkelingen (2008);
- Structuurplan Stadsrandzone (2008);
- Duurzaamheidsvisie (2009).

De hoofdpunten uit deze beleidsdocumenten zijn meegenomen in deze structuurvisie.

1.3 Leeswijzer

Een structuurvisie tot 2030 is te beschouwen als een lange reis. We hebben duidelijk voor ogen wat ons einddoel is, maar we kunnen

Hoofdstad Assen. Structuurvisie Assen 2030. Conceptversie november 2009.

niet in de toekomst kijken. We weten niet precies hoe de reis zal verlopen. We moeten oppassen voor gevaren en gebruik maken van de kansen die zich aandienen. Cruciaal is een goede voorbereiding.

In hoofdstuk 2 beschrijven we ons vertrek-punt. Waar staat Assen op dit moment en hoe is het daar gekomen? Wat is onze posi-tie? Waarom willen we de reis gaan maken? Wat willen we bewaren en nemen we mee? Wat is onze kracht en wat moet verbeterd worden? Met welke omstandigheden moeten we onderweg rekening houden?

In hoofdstuk 3 bepalen we onze ambities. Waar willen we naar toe? Welke richting kie-zen we?

In hoofdstuk 4 beschrijven we in hoofdlijnen hoe ons beleid de komende jaren moet zijn om onze ambities te bereiken. Hoe komen we uit bij onze einddoelen? Wat moeten we daarvoor doen op het gebied van wonen, werken, energiebeleid, verkeer, natuur, on-derwijs, zorg en welzijn, toerisme en evene-menten en vrije tijd? En hoe geven we daar-voor de ruimte in de stad?

Hoofdstuk 5 beschrijft wat onze reis betekent voor enkele belangrijke deelgebieden in de stad. Hoe willen we dat het Stationgebied zich ontwikkelt en de Noord-zuidzone? Wat zijn de gevolgen voor de wijken en het bui-tengebied?

In hoofdstuk 6 ten slotte staat hoe we van visie naar uitvoering willen komen. Wie willen we betrekken bij het uitzetten van de koers

en op welke manier? Hoe zorgen we ervoor dat het niet bij plannen maken blijft, maar dat we ook daadwerkelijk vertrekken? En wat gaat de reis kosten en hoe wordt dat betaald? De bijlage bevat een voorlopig overzicht van de maatregelen.

2 Assen in 2009

Een structuurvisie is een belangrijk instrument om vorm te geven aan de toekomst zoals we die graag zouden zien. Toekomstbeelden moeten geen luchtkastelen worden, maar reëel zijn. Daarom is het zinvol eerst stil te staan bij wat voor stad Assen eigenlijk is en waarin onze kwaliteiten schuilen. Die vormen onze identiteit. Dat is de basis waarop we verder bouwen.

Onze identiteit vormt het vertrekpunt. Daarnaast is het van belang te weten wat er in de samenleving en onze omgeving gebeurt: welke ontwikkelingen zijn er gaande? Welke ontwikkelingen bieden kansen? Welke vormen een bedreiging? Hoe moeten we er rekening mee houden?

Dit hoofdstuk besluiten we met een samenvattend overzicht van onze kwaliteiten en de gesignaleerde ontwikkelingen: sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen.

2.1 Kwaliteiten

Assen is in de loop der eeuwen gegroeid van een kloosternederzetting tot de bloeiende hoofdstad van Drenthe. De gemeente Assen telt ruim 67.000 inwoners, die wonen in de stad Assen of in een van de negen omliggende dorpen en buurtschappen. Assen biedt werk aan 30.000 mensen. Hoe kunnen we Assen in 2009 karakteriseren? Waarin schuilen Assens kwaliteiten?

Leefbaar en sociaal

Assen is anno 2009 een leefbare stad waar je mooi en gevarieerd kunt wonen, dicht bij een prachtig landschap en met goede voorzieningen in de buurt. De meeste Assenaren vinden de woonomgeving prettig en veilig. Daarnaast waarderen ze het sociale karakter van de stad. Assenaren zijn betrokken bij elkaar en bij de stad, bijvoorbeeld omdat ze vrijwilligerswerk doen of lid zijn van een sportclub. Assen heeft een diverse bevolkingssamenstelling. De samenleving staat open voor kwetsbare groepen, zoals zorgbehoevende ouderen, jongeren met een slechte start, langdurig werklozen en mensen met beperkingen.

Aan het werk

Assen biedt werk aan 30.000 mensen, uit de stad en uit de regio. Relatief veel banen zijn er in de dienstverlening, de zorg (zoals het Wilhelmina ziekenhuis, GGZ en Van Boeijenoord) en bij de overheid. Behalve hogeropgeleiden vinden ook lageropgeleiden hier werk in. Veel werkgelegenheid, vooral de dienstverlening, is verbonden met de binnenstad. Enkele bedrijventerreinen zijn toe aan een revitalisering. Naast specifieke bedrijventerreinen heeft Assen kantoorlocaties in en aan de rand van de stad.

Veel voorzieningen

Assen biedt veel voorzieningen voor de inwoners van de stad en de regio. Veel hiervan komen samen in de binnenstad. Voorzieningen bijvoorbeeld op het gebied van detailhandel, vrije tijd, cultuur, onderwijs en zorg. Assen vervult een regionale functie.

Goed bereikbaar

Assen is goed bereikbaar voor de automobilist en het vrachtverkeer. Vanaf de hoofdwegen A28 en N33 kan men de stad in en via de Europaweg zijn de meeste bestemmingen bereikbaar. Ook de trein en de bus brengen veel personen naar Assen. In de stad is de fiets het meest praktische vervoermiddel. Vanuit de wijken is de binnenstad prima toegankelijk. De automobilist kan zijn auto stallen in de parkeergarages aan de rand van de binnenstad. Ook de regionale bussen en de stadsbussen zijn een belangrijk vervoermiddel vanuit de omliggende woonkernen en woonwijken. In de autovrije delen van de binnenstad heeft de voetganger de ruimte om ongehinderd te winkelen.

Veel groen en water

Assen is een stad in het groen. Het beekdallandschap van de Drentse Aa is van landelijke betekenis. Rond de stad liggen waardevolle landschappen die tot ver in het centrum doordringen en het karakter van Assen bepalen. Met de Vaart, het Kanaal en het Havenkanaal heeft de stad karakteristieke waterwegen. Zij zijn niet alleen van belang voor het opvangen en afvoeren van water, maar bepalen ook het stadsbeeld. Met het herstel van de Vaart heeft het water nog meer betekenis gekregen in de stad.

In beeld bij de toerist

Assen wordt vooral bezocht door toeristen en recreanten uit de regio, maar trekt ook mensen uit de rest van Nederland en het buitenland. Assen is bekend van de TT, sportevenementen en de rijwielvierdaagse. In de binnenstad worden gedurende het hele jaar veel

Ontstaan en ontwikkeling van de stad

Om een goed beeld te krijgen van wat kenmerkend is voor Assen, is het waardevol de ontstaansgeschiedenis van Assen beter te leren kennen.

Tot 1600

Op het huidige grondgebied van Assen komen al nederzettingen voor sinds de trechterbeker-cultuur (3400-2900 voor Christus). Assen zelf ontstaat echter zo'n 1000 jaar geleden op een hoger gelegen plek langs het kerkpad van Witten naar Rolde. Hier wordt in 1259 het nonnenklooster Maria in Campis gebouwd. De singelgrachten om het kloosterterrein zijn vandaag de dag nog herkenbaar in het stadsbeeld. Ook de Kruisstraat, Kloosterstraat en de trechtersvorm van de Brink ontstaan in deze periode.

1600-1800: Bestuurscentrum

Rond 1600 krijgt Drenthe een nieuw bestuur. Het klooster wordt geseculariseerd en door het bestuur in gebruik genomen als vergaderruimte. Dit brengt de ontwikkeling van Assen in een stroomversnelling. Ambtenaren, ambachtslieden en middenstanders zorgen ervoor dat de bevolking in korte tijd bijna zes keer zo groot wordt. In 1778 wordt het Drostenhuis gebouwd en de Collardslaan aangelegd. Daarna wordt de Drentse Hoofdvaart gegraven. Aan de zuidzijde ervan ontstaat bebouwing.

1800-1900: Provinciehoofdstad

In 1807 wordt Assen een zelfstandige gemeente. Kort daarna krijgt het van koning Lodewijk Napoleon stadsrechten. Belangrijke gebouwen verrijzen, zoals het gymnasium, de hbs, lagere scholen, kerkgebouwen, het Paleis van Justitie en het Huis van Bewaring. Assen wordt provinciehoofdstad. Het verkeer van Groningen naar Meppel verloopt via de Brink. Voor het verkeer over water is de aanleg van het Noord-Willemskanaal van groot belang. In 1870 wordt de spoorlijn Groningen-Meppel aangelegd, vanaf 1915 gevolgd door tram- en spoorverbindingen vanuit Assen naar Oosterwolde, Stadskanaal en Zuidoost-Drenthe. In de tweede helft van de 19e eeuw en begin 20e eeuw komen de nodige openbare en bijzondere gebouwen gereed, zoals het Provinciehuis, het Rijksarchief, een postkantoor, het Wilhelmina Ziekenhuis en diverse kerken en scholen. Aan de zuidwestzijde van de binnenstad wordt in 1875 het Van der Feltzpark / de Hertenkamp aangelegd.

1900-1945: Garnizoensstad

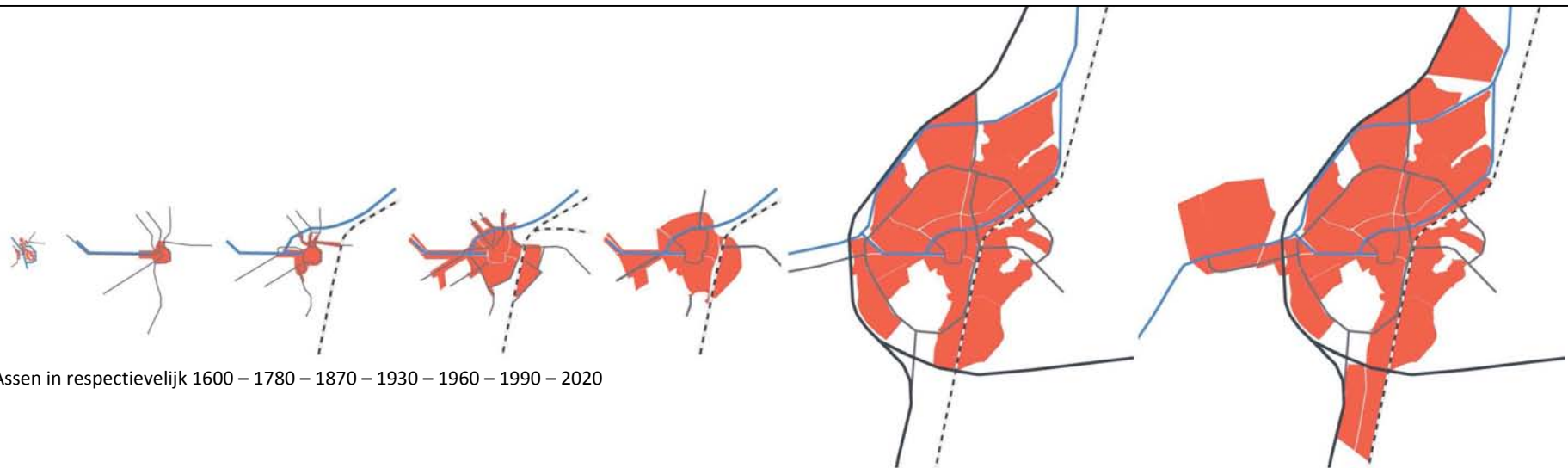
Met de komst van de kazerne in 1894, krijgt Assen een nieuwe impuls. Het aantal woningen stijgt van 2.300 in 1900 tot 5.000 in 1945. Het inwonertal loopt op tot bijna 22.000. De stad wordt vooral uitgebreid naar het oosten (Rolderstraat e.o) en naar het zuiden (Oud-Zuid). In 1916 wordt ook de "sprong over de spoorlijn" gemaakt (het Rode Dorp). Er komen sociale huurwoningen in Assen-Oost (Blauwe Dorp en Witte Dorp).

1945-1965: Wederopbouw

Na de Tweede Wereldoorlog nemen de bevolking en het aantal woningen snel toe. Assen wordt uitgebreid met nieuwe wijken en buurten, in eerste instantie vooral in Assen-Oost. Vanaf 1953 wordt ook gebouwd in het gebied ten noorden van het Noord-Willemskanaal en op diverse kleine locaties rond de stad. De wegen worden aangepast voor het toenemende autoverkeer. In 1955 wordt de basis gelegd voor het TT-circuit (Circuit van Drenthe). In 1964 telt de stad bijna 33.000 inwoners.

1965-heden

Assen ontwikkelt zich verder. Achtereenvolgens ontstaan de woonwijken Noorderpark I (1968), Pittelo (1970), Baggelhuizen (1972), Noorderpark II / Oranjebond (1974) en Peelo (1979). Deze vijf wijken zijn samen goed voor ruim 7.500 woningen. Tussen 1969 en 1975 worden de A28, de N33 en de Europaweg aangelegd. Het industrieterrein wordt uitgebreid tot aan de oude Marsdijk. Met de verlegging van het Noord-Willemskanaal verdwijnt het scheepvaartverkeer uit de stad. In 1967 begint de aanleg van het bedrijventerrein Schepersmaat. In hetzelfde jaar vestigt de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) zich in Assen, wat een impuls geeft aan de werkgelegenheid. De binnenstad wordt in de jaren '60 en '70 ingrijpend verbeterd. Het Koopmansplein en het Mercuriuscentrum worden aangelegd en de binnenstad wordt deels voetgangersgebied. In 1980 telt Assen 45.000 inwoners. In 1987 verrijzen de eerste huizen in Marsdijk. Tien jaar later start de bouw van Kloosterveen. In 1998 wordt het Asser grondgebied in één klap ruim 2.700 hectare groter dankzij een gemeentelijke herindeling. Nieuwe werklocaties ontstaan, zoals Messchenveld, Peelerpark, De Borgstee, Huize Nassau en de Zendmastlocatie. Eind 2005 verrijzen de eerste gebouwen op het bedrijventerrein Messchenveld. Ook de binnenstad ondergaat enkel ingrijpende veranderingen ('t Forum, de Weierspoort, Triade). Met de groei van de stad ontwikkelt ook de infrastructuur zich.

Assen in respectievelijk 1600 – 1780 – 1870 – 1930 – 1960 – 1990 – 2020

evenementen georganiseerd. De binnenstad is de plek waar mensen elkaar ontmoeten. Cultuur, winkelen en uitgaan gaan hier samen en maken de stad aantrekkelijk en levendig.

Drager in stedelijk netwerk

Samen met Groningen vormt Assen de dragende as in het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen, dat een landsdelige functie vervult voor Noord-Nederland. De regio Groningen-Assen is 1.100 km² groot, herbergt circa 450.000 inwoners en beschikt over talrijke topvoorzieningen. Met 220.000 banen is de regio Groningen-Assen de economische motor van het Noorden.

Cultuurhistorisch waardevol

Assen kent cultuurhistorisch gezien een waardevolle binnenstad, met de Brink als meest herkenbare ruimte. De oude toegangswegen naar de binnenstad zijn in het stadsbeeld nog aanwezig en herkenbaar. De laatste jaren is in de stedenbouwkundige structuur en de bebouwing veel veranderd door nieuwbouw van woningen en kantoren. Deze nieuwe gebouwen zijn vaak groter en hoger en daardoor dominanter in het stadsbeeld. Hierdoor heeft Assen een schaa sprong gemaakt in het ruimtelijk beeld. Assen is 'stadser' geworden.

2.2 Rollen en identiteit

Een andere manier om naar een stad te kijken, is stil te staan bij wat de stad betekent voor de eigen inwoners en de omgeving. Of anders gezegd: welke rollen heeft Assen? We onderscheiden er vier. Assen fungeert:

1. als woon- en leefplaats voor steeds meer mensen;
2. als hoofdstad van Drenthe;
3. als stad voor de regio (werkgelegenheid, voorzieningen);
4. als tweede kern in het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen.

De historische ontwikkeling, de kwaliteiten en de rollen van de stad maken Assen tot wat het is. Ze bepalen het unieke karakter van Assen, waarmee Assen zich onderscheidt van andere steden. Ze geven Assen een eigen identiteit. Die identiteit is het fundament waarop we in deze structuurvisie verder bouwen.

Assen is de hoofdstad van Drenthe

De belangrijkste elementen van onze identiteit vinden we terug in de eenvoudige constatering dat Assen de hoofdstad van Drenthe is. Dit zinnetje bevat drie wezenlijke karakteristieken van Assen.

Hoofdstad van Drenthe: als provinciehoofdstad is Assen een bestuurlijk centrum. Met een provinciehuis, de rechtbank en het Drents Museum. Een hoofdstad is ook de plaats waar 'de dingen gebeuren', met inwoners die net wat verder durven gaan, en waar nieuwsgierige buitenstaanders graag eens komen kijken.

Hoofdstad van Drenthe: Assen is een stad, en dus geen dorp. Dat zie je aan de bebouwing, aan het verkeer, de bedrijvigheid, aan het duidelijke verschil tussen de woonwijken en het centrum en aan de voorzieningen voor winkelen, sport, cultuur, zorg en onderwijs,

die er ook zijn voor de inwoners uit de (wijde) omtrek.

Hoofdstad van Drenthe: Assen is vooral ook Drents. De karakteristiek kwaliteiten van Drenthe zie en ervaar je overal in de stad. Assen heeft veel groen en water en vormt de entree naar het eeuwenoude buitengebied. In de stad zijn nog veel historische Drentse elementen zichtbaar. En bovenal: in Assen gelden Drentse omgangsvormen. Assenaren zijn vriendelijk, zorgzaam en betrokken. Assen is groen en warm.

2.3 Ontwikkelingen in de samenleving en in onze omgeving

Hieronder beschrijven we enkele ontwikkelingen die voor het toekomstige beleid van Assen van belang zijn.

De bevolking groeit en vergrijs

Assen groeit naar verwachting door tot circa 80.000 inwoners in 2030. In de omliggende gemeenten zal de bevolking juist gaan dalen. De samenstelling van de bevolking in Assen gaat verschuiven. Assen 'vergrijs': er komen relatief meer oudere mensen en minder jongeren. De beroepsbevolking in de regio neemt af en het aantal ouderen dat vaker afhankelijk is van zorg, neemt toe. Een deel van de jongeren van 18 tot 25 jaar trekt uit de gemeente weg, naar Groningen of elders om te studeren. Een deel hiervan komt later terug vanwege de goede woonmogelijkheden. Door de krimp in de regio verschaalt daar het voorzieningenniveau. Dit heeft gevolgen voor de voorzieningen in de stad.

De vraag naar woningen verandert

Steeds meer mensen gaan zelfstandig en alleen wonen. Niet alleen doordat de bevolking ouder wordt, maar ook door de individualisering van de maatschappij. Minder mensen per woning betekent dat de vraag naar woningen toeneemt. Tegelijk verandert de vraag van karakter. De belangstelling groeit voor kleinere en comfortabele woningen in diverse prijklassen. Ook woningen met verschillende mogelijkheden voor zorg raken meer in trek. Dat geldt ook voor woningen met een meer stedelijke sfeer, dicht bij de voorzieningen.

Samenwerken in de regio

Assen maakt deel uit van het stedelijk netwerk Groningen-Assen, het bestuurlijk samenwerkingsverband van twee provincies en twaalf gemeenten. In dit samenwerkingsverband zoeken we steeds naar oplossingen die op lange termijn voor de regio als geheel het beste uitpakken. In 2006 kreeg de regio Groningen-Assen in de Nota Ruimte de status van Nationaal Stedelijk Netwerk. Dat wil zeggen dat ook het rijksbeleid gericht is op groei in deze regio. De regio kiest ervoor het wonen en werken te concentreren rond 'de T-structuur'. Deze wordt gevormd door de horizontale as Leek/Roden – Groningen - Hoogezand-Sappemeer en de verticale as Groningen - Assen. Deze concentratie versterkt de economie en spaart het buitengebied. Door het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn, de opwaardering van de N33 en het betrekken van de omliggende gemeenten rond Assen bij het stedelijke netwerk verandert de positie van Assen in Noord-Nederland.

Ouderen worden actiever in de samenleving

De ouderen van morgen blijven langer gezond en mobiel. Als de huidige kabinetsplannen doorgaan, werken ze langer door. Nadat ze stoppen met werken, hebben ze veel tijd. Doorgaans zijn ze goed opgeleid en hebben ze een redelijk hoog inkomen. Dit leidt ertoe dat de ouderen zich sterker gaan manifesteren. Ze doen vrijwilligerswerk, nemen deel aan debatten en besluitvorming, en worden actief in het organiseren en beheren van de omgeving.

Meer welvaart, meer vraag naar kwaliteit

Ondanks de huidige recessie, blijven we voor de komende tien jaar uitgaan van een economische groei van gemiddeld 2% per jaar. Dit betekent dat de welvaart voor velen verder toeneemt. Op allerlei gebieden neemt de vraag naar kwaliteit toe. Men stelt hogere eisen aan de woning, de woonomgeving, de voorzieningen, de bereikbaarheid en de inrichting van de openbare ruimte. De mobiliteit neemt toe door vergrijzing en welvaart.

Klimaatverandering

Het klimaat verandert wereldwijd, mede onder invloed van de mens. Voor Nederland betekent dit de komende eeuw onder andere dat de temperatuur stijgt en dat we vaker te maken krijgen met extreme regenval. Ook zal de zeespiegel stijgen. Deze ontwikkelingen hebben bijvoorbeeld invloed op het waterbeheer. De gevolgen van klimaatverandering zijn groot. We zijn ons steeds meer bewust van de noodzaak van CO₂-reductie, en willen hier ook onze verantwoordelijkheid in nemen.

Trek naar de stad

Overall op de wereld zien we een trek naar de stad. Plattelandsgebieden raken dunner bevolkt, steden worden groter. Dit verschijnsel doet zich ook voor in de omliggende regio. De trek naar de stad verkleint het draagvlak voor voorzieningen op het platteland, waarmee de betekenis van de stad groter wordt. Stad en platteland raken hierdoor steeds inniger met elkaar verbonden. De stad biedt de voorzieningen voor de hele regio. En andersom: de regio biedt mede het draagvlak voor de voorzieningen in de stad.

Drents karakter onder druk

Drenthe kent van oudsher een evenwichtig samengestelde gemeenschap, waarin zorgen voor elkaar vanzelfsprekend is. Dit typisch Drentse karakter komt in Assen onder druk te staan. Door de groei van de stad ontstaan er wijken waarin mensen elkaar niet kennen en zich terugtrekken in hun eigen huis. De verbondenheid met buurt en wijk neemt af.

Gemeente krijgt meer taken voor zorg en welzijn

De komende jaren komt de verantwoordelijkheid voor zorg en welzijn steeds meer bij de gemeenten terecht. Zo is de Wet maatschappelijke opvang (Wmo) al grotendeels bij de gemeenten neergelegd. Ook wordt er over gedacht om de provinciale taken op het gebied van de jeugdzorg en cultuur naar de gemeenten over te hevelen. Het is daarbij zeer de vraag of de gemeente voldoende geld erbij krijgt om deze nieuwe taken te vervullen.

3 Ambities en richtinggevende thema's

In de schets van Assen in 2009 tekenen zich een aantal opgaven af. We willen onze kwaliteiten versterken, adequaat inspelen op de demografische ontwikkelingen (kwantitatief: groei naar 80.000 inwoners en kwalitatief: vergrijzing), en ook economisch groeien. Als we met deze opgaven aan de slag gaan, is het belangrijk dat we ook een beeld hebben van de toekomstige stad als geheel. Immers, groei is geen doel op zichzelf, maar moet bijdragen aan de gewenste stad van de toekomst. Hoe ziet die stad eruit?

3.1 Ambities

Hieronder geven we in steekwoorden een schets van Assen in 2030. Dit zijn onze ambities. Voor een belangrijk deel sluiten ze aan bij Assen Koerst. Maar we plaatsen ook nieuwe accenten. Een belangrijke is onze keuze voor duurzaamheid.

Assen is flink groter

Assen telt in 2030 circa 80.000 inwoners. Deze groei proberen we zo veel mogelijk te plaatsen binnen de bestaande grenzen. Assen blijft overzichtelijk.

Assen sociaal

Assen is in 2030 een stad waar iedereen meedoet en zich kan ontplooiën. Een stad waar mensen zich veilig en prettig voelen.

Assen duurzaam en groen

Assen is een duurzame en groene stad. Duurzaamheid vatten we breed op: het gaat over hoe we omgaan met onze (groene) omgeving, met elkaar. Assen moet ook voor toekomstige generaties mooi en aantrekkelijk blijven. Assen wil CO2-neutraal worden. Dat houdt in dat we zoveel mogelijk energie besparen en in onze resterende energiebehoefte voorzien via duurzame energie.

Assen werkt

Assen is samen met Groningen de motor van de noordelijke economie en biedt voldoende werk en voorzieningen voor de eigen inwoners en regio.

Assen bereikbaar

Assen is voor iedereen bereikbaar in alle vormen van vervoer; de meeste verplaatsingen gaan per fiets, OV en te voet.

Assen woont

Assen biedt voor alle bewoners een passende, gevarieerde huisvesting in een prettige en veilige woonomgeving.

Assen leeft

Assen is een dynamische stad met veel voorzieningen en activiteiten voor bewoners en bezoekers. De binnenstad is aantrekkelijk en geliefd. De inwoners zijn actief op het gebied van cultuur, sport, uitgaan en recreatie.

Assen is Assen

Assen is een stad met een herkenbare eigen identiteit: de hoofdstad van Drenthe.

3.2 Richtinggevende thema's

Om onze ambities waar te maken, ontwikkelen we beleid en voeren we dat zo goed mogelijk uit. Dat doen we op tal van terreinen. Het is niet zo dat elke ambitie één-op-één past bij een bepaald beleidsterrein. Ook bestaan er tussen de verschillende beleidsterreinen allerlei dwarsverbanden. Om toch op een overzichtelijke manier een relatie te leggen tussen onze ambities en concreet beleid, hebben we gezocht naar 'richtinggevende thema's'. Enerzijds zijn hierin de ambities terug te vinden en anderzijds bieden ze concreter houvast bij het ontwikkelen en uitwerken van ons beleid. De vier richtinggevende thema's zijn: sociaal, duurzaam, aantrekkelijk en Assens.

Sociaal

Alles wat we als gemeente doen, doen we uiteindelijk voor de inwoners van de stad en de regio. Mensen maken de stad. In Assen telt iedereen mee. Iedereen heeft recht op kansen zich in onze samenleving te ontplooiën en te ontwikkelen. Daarbij hoort ook de

plicht om van de aangeboden kansen naar vermogen gebruik te maken. Veel mensen redden zich prima op eigen kracht. Mensen bij wie het allemaal niet vanzelf gaat, moeten op de gemeente kunnen rekenen. Bovendien besteden we als gemeente extra aandacht aan gezinnen en kwetsbare groepen.

Duurzaam

Assen wil in alle opzichten een duurzame gemeente zijn. Duurzaamheid gaat niet alleen over energiegebruik en andere milieuaspecten, maar over de gevolgen van al ons handelen op de langere termijn. Of het nu gaat om wonen, werken, verkeer of vervoer – bij alles wat we doen kunnen we ons afvragen wat dit betekent voor de lange termijn. Dan gaat het dus niet alleen over onszelf, maar nadrukkelijk ook over de generaties die na ons komen. Duurzaamheid vinden we erg belangrijk. Bij alle afwegingen en keuzes die we maken, besteden we aandacht aan duurzaamheid.

Aantrekkelijk

Assen wil aantrekkelijk zijn. Voor iedereen die in Assen woont en werkt, of dat overweegt. En uiteraard ook voor iedereen die Assen bezoekt. Beleid richt zich vaak op bepaalde doelgroepen. Nieuwe inwoners bijvoorbeeld, nieuwe ondernemers, of toeristen. Maar ook huidige inwoners, zittende ondernemers en de mensen uit de regio. Iedereen heeft zo zijn redenen om in Assen te zijn of om er naar toe te komen. In alle gevallen willen we dat een verblijf in Assen de moeite waard is. Aantrekkelijk willen zijn, betekent vanzelf ook: goed luisteren naar de mensen waarvoor we het doen. En hen tijdig ruimte geven om mee te denken en mee te beslissen.

Assens

Assen heeft een eigen identiteit. Assen is anders dan andere steden. Assen is geen Emmen, geen Meppel en geen Hogeveen. Maar ook geen Groningen. We apen andere steden niet na, we gaan onze eigen weg. Een weg die past bij de rollen zoals we die hiervoor beschreven. Een belangrijk element van

onze identiteit, is dat Assen de hoofdstad is van Drenthe. Dat gaan we op allerlei manieren beter zichtbaar, hoorbaar en voelbaar maken.

Deze vier thema's maken duidelijk waar we de komende jaren in Assen vooral onze energie op gaan richten. Bij alle beleidskeuzes laten we ons leiden door deze thema's: hoe maken we Assen duurzamer, socialer en aantrekkelijker? En hoe geven we vorm en inhoud aan onze karakteristieke identiteit als hoofdstad van Drenthe?

4 Hoofdpijnen van het beleid

In dit hoofdstuk geven we in hoofdpijnen aan welke opgaven er op de verschillende beleids-terreinen liggen en welke accenten we willen leggen. We beschrijven dit aan de hand van de richtinggevendende thema's. Bij elk beleids-veld hebben we, als we voor keuzes kwamen te staan, onszelf deze vier vragen gesteld:

- Welke keuze maakt Assen socialer?
- Welke keuze draagt het meest bij aan een duurzame stad?
- Waarmee maken we Assen aantrekkelijker? (voor nieuwe inwoners, ondernemers en toeristen)
- Hoe geven we vorm en inhoud aan onze onderscheidende identiteit als hoofdstad van Drenthe?

Niet altijd waren alle thema's even relevant, maar het blijft belangrijk de vragen te stellen. Zo geven we duidelijk richting aan ons beleid en werken we gestaag aan het Assen van 2030 dat ons voor ogen staat.

Achtereenvolgens komen de volgende beleidsvelden aan de orde:

- Wonen
- Werken
- Energiebeleid
- Verkeer
- Natuur
- Onderwijs
- Zorg en welzijn
- Toerisme en evenementen
- Vrije tijd (recreatie, sport en cultuur)
- Ruimte

Aan het einde van elke paragraaf toetsen we in een tabel de voorgestelde beleidslijnen aan de richtinggevendende thema's. Daarmee gaan we na of we met onze keuzes bijdragen aan het behalen van onze ambities. De belangrijkste maatregelen sluiten de paragraaf af.

4.1 Wonen

Assen biedt een gevarieerd palet aan woningen in een prettige en veilige woonomgeving.

Verbeteren woningaanbod

Het woningaanbod moet aansluiten op de vraag. In de Regio Groningen-Assen is afgesproken dat we tot 2030 in Assen 11.000 woningen bouwen. Een belangrijk deel van de nieuwbouw komt in de bestaande stad. Daarbij werken we toe naar een grote variatie aan woonmilieus. Binnen de Europaweg is er ruimte voor stedelijke woonmilieus, daarbuiten wordt in groenstedelijke woonmilieus de relatie gezocht met het landschap. Met woningcorporaties en ontwikkelaars willen we vergaande afspraken maken over onder andere de nieuwbouw (aantallen en typen woningen), de herstructurering van wijken en het inrichten van openbare ruimtes. Ook maken we afspraken over maatregelen om de doorstroom te bevorderen en de huisvesting van zorgbehoeftige en andere kwetsbare groepen. Nieuwe woningen moeten worden gebouwd in een bij Assen passende stijl.

Verbeteren kwaliteit woonomgeving

De kwaliteit van de woonomgeving draagt sterk bij aan het woongenot en de aantrekkelijkheid van de stad. Onze opgave is dat Assen ook in 2030 een stad is waarin alle be-

woners zich thuis voelen. De leefomgeving moet schoon, leefbaar en veilig zijn. Van de bewoners willen we graag weten welke woonwensen zij nu en voor de toekomst hebben. Ook betrekken we hen bij het opstellen van wijkveiligheidsplannen. Op basis van wijkanalyses stellen we wijkvisies op. In wijken waar de leefomgeving achteruit gaat, kiezen we samen met de corporaties en de bewoners voor wijkvernieuwing op maat (zie ook paragraaf 5.1). Door uit te gaan van de identiteit van Assen, blijft Assen herkenbaar.

Bij nieuwbouw energiebehoefte minimaliseren

Bij het ontwerpen van nieuwe woningen en gebouwen is het belangrijk rekening te houden met de energiebehoefte. We willen dat de nieuwbouw in Assen zo energie-efficiënt mogelijk is. Dat vraagt om het gebruiken van duurzame materialen en het toepassen van nieuwe technieken. Daarnaast streven we naar woningen en gebouwen die in hun eigen energiebehoefte kunnen voorzien. Waar mogelijk willen we lokale energieopwekking mogelijk maken.

Bestaande bouw energiezuiniger maken

De grootste winst in CO₂-reductie is te behalen door te investeren in de bestaande bouw, die vaak slecht geïsoleerd is. Volgens de studie 'Assen koerst duurzaam naar een CO₂-neutrale stad' (KNN, 2009), kan een betere isolatie leiden tot een energiebesparing van 35 procent. Ook kan in de bestaande woningen op kleine schaal energie worden opgewekt via zonnepanelen, zonneboilers, Hreketels en (in beperkte mate) groen gas. Verder kunnen woningen de beschikking krijgen

over warmte-en-koude-opslag (wko). Hierdoor kunnen de woningen (deels) in hun eigen energiebehoeften voorzien.

Hoofdmaatregelen

1. Opstellen van een woonplan.
2. Woningbouwopgave realiseren door uitbreiding van Kloosterveen en intensivering van de bestaande stad, en zonodig in Messchenveld II.
3. Wijkverbetering op basis van wijkanalyses en wijkvisies.

4.2 Werken

We willen voldoende werkgelegenheid bieden voor een groeiende stad en regio.

Werkgelegenheid gericht uitbreiden

Om voldoende werkgelegenheid te garanderen voor de groeiende stad en haar eigen regio, zal het aantal arbeidsplaatsen moeten groeien naar 39.000 (nu 30.000). Dat bereiken we in de eerste plaats door in te zetten op het behoud van de bestaande bedrijvigheid. Zorg, onderwijs en overheid zijn belangrijke werkgevers die we graag willen behouden. Bij het aantrekken van nieuwe werkgelegenheid zoeken we aansluiting bij het aanbod van arbeidskrachten in de regio. Ook letten we op variatie in type werk, bedrijven en instellingen. Zo proberen we werkgelegenheid te creëren voor iedereen, ongeacht het opleidingsniveau.

Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Kwaliteit woonomgeving verbeteren. * Gevarieerde wijken. * Wijkvernieuwing op maat. * Doorstroom bevorderen. * Opstellen wijkvisies.	* Bouwen binnen bestaande stad. * Bij bouwen letten op energiebehoefte. * Woningen gaan zelf energie opwekken. * Isolatie bestaande woningen.	* Woningaanbod sluit aan bij de vraag. * Woonomgeving is prettig, leefbaar en veilig.	* behoud en versterking van de specifieke Assense kwaliteiten. * nieuwbouw in eigen Assense identiteit.

Kansrijke sectoren versterken

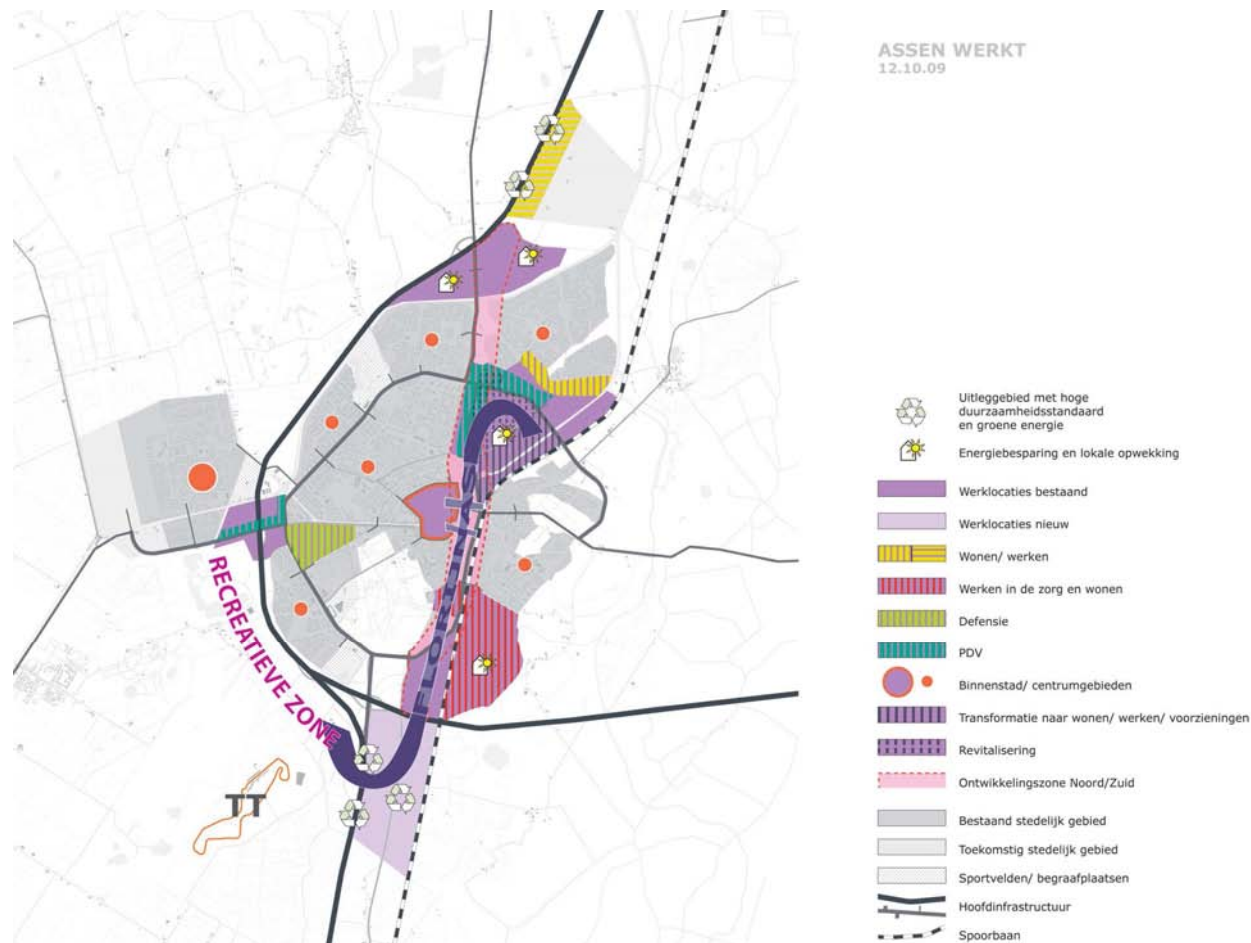
We willen investeren in kansrijke sectoren om de economische groei te bevorderen. Deze sectoren willen we ook clusteren, bijvoorbeeld met het verbinden van sensortechnologie aan energiebesparing. Zo versterken we de sociaal-economische structuur en werken we aan duurzame werkgelegenheid. Ook de binnenstad, de economische motor van de stad, willen we versterken om aantrekkelijk blijven voor bedrijven.

Werkgelegenheid concentreren op strategische locaties

Om nieuwe bedrijven naar Assen te halen, moeten we zorgen voor aantrekkelijke vestigingsplekken op strategische locaties. Het huidige aanbod aan kantoorlocaties en bedrijventerreinen willen we een kwaliteitsimpuls geven. Daarnaast willen we nieuwe locaties aanbieden die goed in de markt liggen. We ontwikkelen hiervoor nieuwe stedelijke zones die goed bereikbaar zijn en waarin werken samengaat met bijvoorbeeld wonen. Deze zones komen aan de noord-zuidas, waarbinnen de FlorijnAs, met projecten als het Stationsgebied en Assen-Zuid (zie ook hoofdstuk 5) een belangrijke invulling geeft. Ook de binnenstad biedt veel werkgelegenheid. De behoefte aan bedrijventerreinen en kantoorlocaties zal nauwlettend worden gevolgd zodat we flexibel kunnen inspelen op toekomstige stijgingen of dalingen in de vraag.

Toevoegen van kantoorruimte

Tot 2030 hebben we in Assen circa 160.000 m² extra bruto vloeroppervlakte (bvo) aan kantoren nodig. Zoals vastgelegd in de nota

Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Werkgelegenheid creëren voor alle niveaus. * Ondernemerschap stimuleren. * Stimuleren participatie arbeidsmarkt ondermeer door scholing, opleiding en werkervaring op werklocaties en cursussen en trainingen in de wijken.	* Duurzame werkgelegenheid in kansrijke sectoren. * Energie besparen en opwekken bij bedrijven. * Bedrijven vormen netwerk duurzame energie.	* Nieuwe representatieve bedrijventerreinen en kantoorlocaties aanbieden op goed bereikbare locaties. * Kwaliteitsimpuls voor huidige locaties. * Goed opgeleide beroepsbevolking. * Opleidingsaanbod verbreden.	* Meer kleine ondernemingen in de wijken.

'Locaties op maat' moet minimaal de helft van deze aanwas komen in het centrum of het stationsgebied. De overige 80.000 m² bvo komt op snelweglocaties, vooral op Mes-schenveld en Assen-Zuid.

Aanleg nieuwe bedrijventerreinen

Tot 2030 is daarnaast 140 hectare netto uit-geefbaar bedrijventerrein nodig. Omdat er nog 40 hectare beschikbaar is op de bedrij-venterreinen Messchenveld en Peelerpark, zal op nieuwe locaties circa 100 hectare aange-boden moeten worden.

Passend aanbod voor kwetsbare groepen

Voor mensen met kleinere kansen op betaald werk zorgen we voor begeleiding, scholing en passende werkgelegenheid of dagbesteding.

Ondernemerschap stimuleren

Werkgelegenheid ontstaat ook in nieuwe be-drijven. Daarom gaan we het onderne-merschap van individuele burgers stimuleren, bijvoorbeeld door aan startende ondernemers faciliteiten te bieden op het gebied van huis-vesting. We maken woon-werkcombinaties mogelijk en denken ook aan broedplaatsen voor creatief en innovatief ondernemerschap.

Verbreden opleidingsaanbod

Een goed opgeleide beroepsbevolking is be-langrijk voor een aantrekkelijk vestigingskli-maat. Voorwaarde daarbij is een goede aan-sluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Op dit moment hebben we een breed palet aan mbo-opleidingen binnen de stad. In de toe-komst is het wellicht nodig om dit aanbod te verbreden of om meer hbo-onderwijs naar de stad te halen.

Energie besparen bij bedrijven

Op de bedrijventerreinen stimuleren we da-ken met zonnepanelen en voor grote installa-ties voor warmte-koudeopslag. Verder moet door een samenwerkingsverband (parkmana-gement) tussen de bedrijven een waar duur-zame-energienetwerk ontstaan, waardoor aanzienlijke milieuwinst en kostenreducties mogelijk zijn.

Hoofdmaatregelen

1. Regionale positie van Assen versterken door invulling van de noord-zuidas en de binnenstad.
2. Uitvoering geven aan het programma FlorijnAs.
3. Binnen wijkvisies aandacht geven aan versterken van wijk economieën.
4. Revitalisering van het Stadsbedrijven-park.

4.3 Energiebeleid

We willen de uitstoot van CO₂ terugdringen. Hiermee draagt Assen bij aan de wereldwijde afspraken in het Kyoto-protocol. Ook behou-den we hiermee ons eigen groene en sociale woon- en werkklimaat.

Energie besparen

De eenvoudigste en goedkoopste manier om minder CO₂ uit te stoten, is door energie te besparen. Er is veel winst te boeken door het isoleren van de bestaande woningen. Ook is een gedragsverandering nodig, waardoor we in de stad bewuster met energie omgaan. Voor huishoudens betekent een lager ener-gieverbruik dat de woonlasten omlaag gaan. Ook bedrijven zullen we aanzetten zuiniger te zijn met energie. Verder willen we de openba-re verlichting beter afstemmen en vervangen door Led-verlichting.

Duurzame energie opwekken

Hoe zuinig we ook zijn, we zullen altijd ener-gie nodig hebben. Daarom willen we steeds meer energie duurzaam opwekken. Fossiele energie is dan op termijn niet meer nodig. We stimuleren het gebruik van de zon als ener-giebron bij elke woning en bedrijf. Daarnaast gaan we op zoek naar plekken waar we op grote schaal energie kunnen opwekken. Po-tentiële locaties zijn Assen-Zuid en Mes-schenveld. Ook onderzoeken we of het moge-lijk is om verschillende biomassareststromen die in de gemeente vrijkomen, in te zetten voor de productie van groen gas. Gedacht

Energiebeleid			
Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Lagere energie-lasten.	* CO ₂ terugdringen door energiebesparing en lokale opwekking duurzame energie. * Grootschalige opwekking duurzame energie. * Reststromen biomassa omzetten in groen gas. * Duurzame distributie van energie. * Duurzame gebiedsontwikkeling.	* Duurzame loca-ties voor bedrijven.	* Assen kan zich profileren als duurzame ge-meente.

kan worden aan de afvalstromen van hout, snoeiafval, GFT-afval en organische reststoffen vanuit de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Verder moet de duurzame energie op een slimme manier worden gedistribueerd.

Duurzaamheid opnemen als uitgangspunt

Bij nieuwe ontwikkelingen is duurzaamheid altijd ons uitgangspunt. We streven naar een duurzame en CO₂-neutrale gebiedsontwikkeling, inclusief nieuwbouw van woningen, (school)gebouwen en bedrijven(terreinen). Ook het verkeer gaan we verduurzamen.

Hoofdmaatregelen

1. Maatregelen bestaande bouw: opstellen van en uitvoering geven aan het Energiebesparingsplan.
2. Nieuwbouwgebieden willen we CO₂-neutraal ontwikkelen en bouwen volgens de principes van 'duurzaam bouwen' en 'stedelijke ecologie'.
3. Onderzoeken van de mogelijkheden voor grootschalige energieopwekking en -distributie.

4.4 Verkeer

Assen moet goed bereikbaar blijven via alle vormen van vervoer.

Beter benutten bestaande infrastructuur

Om Assen bereikbaar te houden, kiezen we voor het optimaal benutten van de bestaande infrastructuur, en het wegnemen van knelpunten. Door nieuwbouw te plaatsen langs en nabij bestaande wegen, houden we Assen compact. Dit is gunstig voor de bereikbaar-

Hoofdstad Assen. Structuurvisie Assen 2030. Conceptversie november 2009.

heid van voorzieningen per fiets en openbaar vervoer. De wegen in Assen moeten ook kwalitatief goed en veilig zijn, zodat iedereen in de stad zo mobiel mogelijk is.

Verbeteren noord-zuidas

De noord-zuidas verbindt de binnenstad, het ziekenhuis, het treinstation en enkele belangrijke werklocaties met elkaar. Deze route is

daardoor zwaar belast. Zeker met het oog op toekomstige ontwikkelingen langs deze as vraagt de noord-zuidroute om verbetering. De plannen voor de FlorijnAs voorzien hierin. Tegelijkertijd grijpen we de kans aan deze route te ontwikkelen als economische zone.

Fietsen aantrekkelijker maken

Op de schaal van Assen is de fiets het meest voor de hand liggende vervoermiddel. Fietsen is gezond, veilig en duurzaam. Daarom gaan we het fietsen door de stad aantrekkelijker maken. De routes vanuit de woonwijken door de stad naar de binnenstad en het NS-station moeten voor de fietser verkeersveilig, sociaal veilig en goed berijdbaar zijn. Ook de recreatieve mogelijkheden om het fraaie landschap rondom Assen per fiets te beleven, moeten worden uitgebreid. Goede fietspaden en duidelijke bewegwijzering zijn hiervoor belangrijk. Assen kan zich hiermee profileren als tweewielerstad.

Openbaarvervoersnetwerk Kolibri ontwikkelen

Het openbaar vervoer moet een aantrekkelijk alternatief zijn voor de auto. De verbindingen in het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen worden aanmerkelijk verbeterd met de komst van Kolibri. Dit is een regionaal openbaarvervoerssysteem met een slimme combinatie van trein, tram en bus. De woon- en werkgebieden moeten met het openbaar vervoer goed bereikbaar zijn. Vanuit de woonwijken rijden stads- en servicebussen met als eindpunt het NS-station. Bij de bushaltes komen fietsenstallingen.

Verminderen auto's in binnenstad

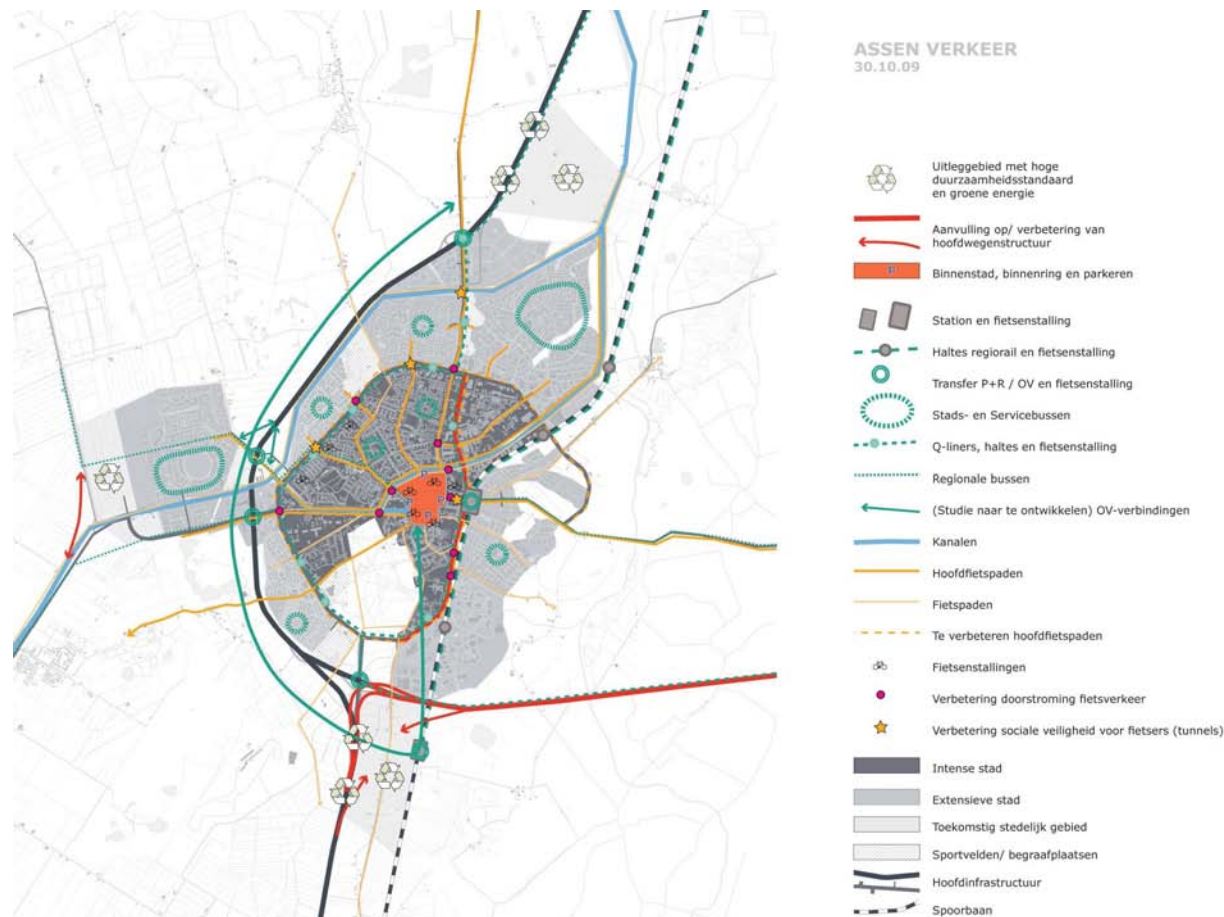
De binnenstad is niet berekend op een sterke toename van het autoverkeer. Daarom is het noodzakelijk dat bij de belangrijkste invalswegen van de stad overstappunten komen. De automobilist kan hier zijn auto stallen en via het openbaar vervoer snel en comfortabel naar de binnenstad reizen. Ook gaan we het aantal carpoolplekken uitbreiden. Verder willen we dat in de binnenstad de geparkeerde auto's zo veel mogelijk uit het straatbeeld verdwijnen. Rondom de binnenstad liggen betaalde parkeervoorzieningen in boven- en ondergrondse garages. In het zuidelijk deel van de binnenstad wordt het parkeeraanbod uitgebreid.

Transportsector helpen bij verduurzamen

We ondersteunen het verduurzamen van de transportsector. Daarom zetten we ons in voor het plaatsen van elektrische oplaadpunten en vulpunten voor alternatieve brandstoffen. Als gemeente geven we zelf het goede voorbeeld met het verduurzamen van het gemeentelijk wagenpark.

Hoofdmaatregelen

1. Verbeteren autobereikbaarheid door oplossen knelpunten (met name Overcingellaan).
2. Inzetten op fietsen.
3. Inzetten op openbaar vervoer (Kolibri+).
4. Aanleg van transferia en parkeervoorzieningen rond de stad.
5. vergroten van het voetgangersgebied in de binnenstad.

Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Veilige wegen. * Mobiliteit voor alle doelgroepen. * Optimale bereikbaarheid van stad en voorzieningen.	* Optimale benutting bestaande infrastructuur. * Fietsen aantrekkelijker maken. * Ontwikkelen nieuw netwerk voor openbaar vervoer. * Intense stad: alles goed bereikbaar per fiets en ov. * Transferia en carpoolplekken bij de entrees. * Transportsector helpen bij verduurzamen.	* Binnenstad bereikbaar houden. * Autoluw centrum. * Snel en comfortabel openbaar vervoer.	* Stedelijke voorzieningen vanuit de hele regio bereikbaar. * Stad en landschap beter verbonden. * Doorgaande fietsroutes naar buiten. * Assen tweewielerstad.

4.5 Natuur en groen

Assen streeft naar een stedelijke kwaliteit waarbij groen en ecologie wezenlijke onderdelen vormen van de leefomgeving. Ook voor nieuw te ontwikkelen woon- en werkgebieden blijft de aanduiding 'stad in het groen' van toepassing.

Doorontwikkelen groene gebieden

Assen kiest voor een landschappelijke en natuurlijke versterking van het Drentsche Aa-gebied. We zorgen ervoor dat ook andere groene stedelijke gebieden behouden blijven. Jonger groen krijgt de kans zich te ontwikkelen tot monumentaal groen. Het groene netwerk wordt verder vervolmaakt, wat bijdraagt aan de beleving, de gebruikswaarde en de natuurwaarde van het groen. Er komen meer mogelijkheden voor spelen en recreëren in het groen.

Versterken ecologische waarden van het groen

In en rond de stad worden de ecologische waarden van het groen behouden en versterkt. Door gebieden met ecologische waarden met elkaar te verbinden, bieden we de natuur betere kansen. We willen de ecologie versterken in het buitengebied, het groene frame en de groene vingers. Barrières tussen de groene gebieden – zoals tussen het Asserbos en het buitengebied – worden zo veel mogelijk opgeheven. Er komen nieuwe groene gebieden bij in de Westelijke stadsrand. Ook worden natuur en landschap in het Drentsche Aa gebied versterkt.

Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Spelen en recreëren in het groen. * Vergroten gezondheid en welbevinden door groen.	* Doorontwikkelen groene gebieden. * Ecologische waarden water en groen versterken. * Watersysteem klimaatbestendig. * Biodiversiteit	* Groene karakter stad en landschap versterken. * Groen beleven en benutten.	* Samenhang stad en landschap verbeteren via groen.

Versterken ecologische waarden en beheer van het water

We zetten ons ook in om de ecologische waarde van het water te versterken. Langs het Havenkanaal en Het Kanaal realiseren we een doorgaande groene ecologische zone met natuurvriendelijke oevers. Beekdalen worden versterkt en oude beekloopjes worden hersteld. Daarbij worden de functies water en groen waar mogelijk gecombineerd. In 2030 is het watersysteem op het grondgebied van Assen voor de nieuw gerealiseerde wijken klimaatbestendig. Dat betekent dat Assen zware regenbuien, die naar verwachting steeds vaker voorkomen, goed kan verwerken. Maatregelen hiervoor worden opgenomen in de integrale waterplannen.

Samenhang tussen stad en landschap verbeteren via groen

Groen bepaalt voor een groot deel de identiteit en kwaliteit van Assen en maakt de stad aantrekkelijk om in te wonen en te werken. Kenmerkend voor Assen is het landschap, dat als 'groene vingers' de stad inkomt. Dit groene karakter zetten we in om de samenhang tussen stad en landschap en het verband tussen de stadsdelen te vergroten. We verbinden het stedelijk netwerk met het landschap via recreatieve fiets- en wandelroutes en door het realiseren van een 'fietsrondje Assen'.

Hoofdmaatregelen

1. Opstellen van een landschapsontwikkelingsplan (LOP) voor de hele gemeente.
2. Uitvoering geven aan de groenstructuurvisie.

3. Realiseren van een klimaatbestendig watersysteem.

4.6 Onderwijs

We streven in Assen naar een breed en kwalitatief hoogwaardig onderwijsaanbod.

Brede school realiseren in elke wijk van Assen

Het is onze taak als gemeente om ervoor te zorgen dat er in de stad voldoende scholen zijn voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Wij vinden dat er basisonderwijs moet zijn in de buurt van de woonplek van de kinderen. Het brede school-concept geldt voor elke wijk. Ook in toekomstige nieuwe wijken moet een basisschool of een dependances komen als het aantal leerlingen dit toelaat.

Investeren in schoolgebouwen voortgezet onderwijs

Scholen voor voortgezet onderwijs hebben meer een stedelijke of regionale functie en zijn niet wijkgebonden. Ook hier zorgen we voor adequate huisvesting. De komende jaren

investeren we in nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen. Het verbeteren van het binnenklimaat is hierbij belangrijk. Nieuwe schoolgebouwen moeten een 'schoolvoorbeeld' zijn voor duurzame bouw. Het voortgezet onderwijs moet per fiets goed bereikbaar zijn vanuit de hele stad en de omliggende dorpen. Hetzelfde geldt vanzelfsprekend voor de bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Scholen moeten ook goed worden ingepast in de omgeving.

Opleidingenaanbod naar behoefte uitbreiden

Bij een stad als Assen past een breed aanbod van vervolgonderwijs. Assen heeft op dit moment drie mbo-instellingen en twee hbo-instellingen. Voor de toekomst willen wij het huidige opleidingenaanbod uitbreiden. De regionale behoefte aan werknemers is daarbij het uitgangspunt.

Voorkomen van schooluitval

De ervaring leert dat jongeren én volwassenen zonder startkwalificatie, zeker in economisch minder goede tijden, slechtere vooruitzichten op de arbeidsmarkt hebben. Daarom

Onderwijs			
Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Brede school bereikbaar vanuit elke wijk. * Jongeren behalen startkwalificatie. * Voorkomen van schooluitval.	* Scholen voor voortgezet onderwijs per fiets goed bereikbaar. * Binnenklimaat scholen verbeteren. * Openbare gebouwen als voorbeeld van duurzaamheid.	* Nieuwbouw en renovatie schoolgebouwen. * Aanbod opleidingen naar behoefte uitbreiden.	* Brede school bereikbaar vanuit elke wijk.

blijven we investeren in het voorkomen van schooluitval onder jongeren en in opleidingsmogelijkheden voor (herintredende) volwassenen.

Hoofdmaatregelen

1. Vergroten aanbod hbo-opleidingen.
2. Brede school bereikbaar vanuit elke wijk.
3. Verbeteren afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven.

4.7 Zorg en welzijn

We streven naar een goede sociale infrastructuur met een dekkend pakket aan zorg- en welzijnsfuncties en voorzieningen.

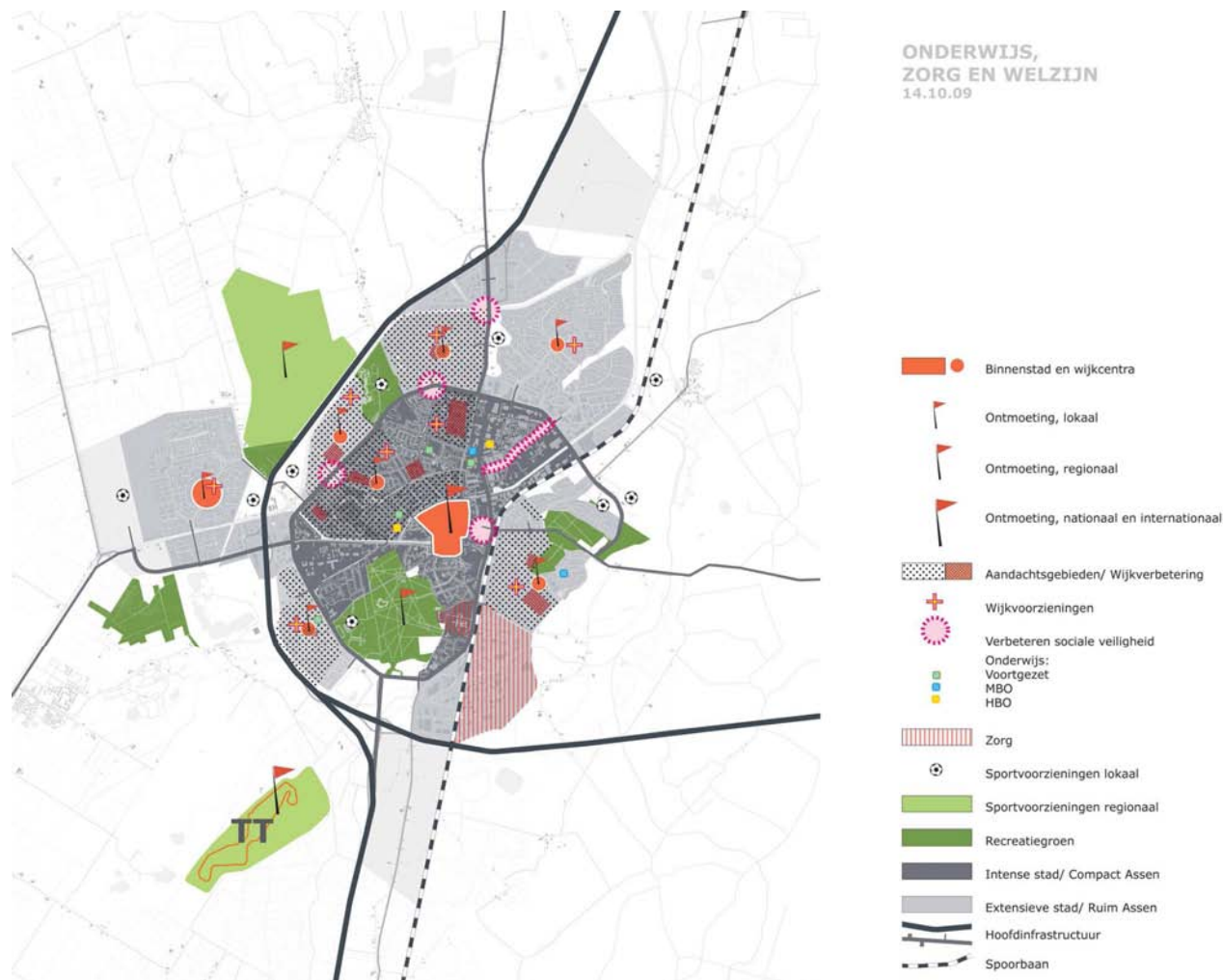
Eerstelijnszorg realiseren in de wijken

De basisgezondheidszorg in Assen moet toereikend zijn voor alle inwoners van Assen en de omliggende dorpen. Daarnaast stimuleren wij goede, toegankelijke en bereikbare eerstelijnszorg in de wijken. Daarbij kan worden gedacht aan huisartsenzorg, verpleegkundige zorg, een apotheek, fysiotherapie, psychosociale zorg en ouder- en kindzorg. De precieze invulling van de eerstelijnszorg in de wijken is afhankelijk van de omvang van de wijk en de behoeften van de bewoners.

Versterken regionale voorzieningen voor tweedelijnszorg

Assen heeft een verzorgende functie voor de regio. Deze functie willen we versterken. Nieuwe regionale zorgvoorzieningen bundelen we zo veel mogelijk in het Gezondheidskwartier, waar nu al onder andere het Wilhelmina Ziekenhuis, Van Boeijsnoord en de GGZ zijn gevestigd. Ook willen we zorggerelateerde

Hoofdstad Assen. Structuurvisie Assen 2030. Conceptversie november 2009.

Zorg en welzijn			
Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Eerstelijnszorg in de wijken. * Stimuleren zelfredzaamheid en zelfstandigheid van zorgbehoeftige burgers. * Gezond opgroeien. * Voorkomen problemen en achterstanden bij jeugd.		* Versterken tweedelijnszorg. * Zorggerelateerde opleidingen en klinieken binnenhalen.	* Regionale zorgfunctie versterken. * Assen gezinsstad.

opleidingen en (privé-)klinieken naar Assen halen.

Stimuleren zelfstandigheid en zelfredzaamheid

We willen maatregelen nemen die de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van zorgbehoeftige burgers verder stimuleren. We willen hen de mogelijkheid bieden zo zelfstandig mogelijk in de wijk te wonen en actief deel uit te maken van de wijk en de stad. Samen met zorgaanbieders, woningcorporaties en vertegenwoordigers van de doelgroepen willen wij een nieuw aanbod van welzijn, zorg en dienstverlening ontwikkelen. Een goed voorbeeld hiervan zijn de woonservicezones die we gezamenlijk in Assen willen vormgeven. Daarnaast gaan we ervoor zorgen dat algemene voorzieningen ook geschikt zijn voor mensen met beperkingen.

Voorkomen van problemen en achterstanden bij de jeugd

In ons welzijnsbeleid richten we ons op leefbaarheid, preventie en kwetsbare groepen. De jeugd heeft hierbij onze speciale aandacht. Opvoeding en onderwijs spelen een belangrijke rol in het voorkomen van problemen en achterstanden. We ondersteunen dat bijvoorbeeld met de inrichting van Centra voor Jeugd en Gezin, waar jongeren en hun ouders terecht kunnen voor informatie, advies en praktische hulp. Daarnaast komen er, verspreid over de stad, loketten jeugd en gezin waar de jeugd en hun ouders terecht kunnen voor advies. Ook de brede school draagt bij aan een preventief jeugdbeleid. Assen blijft zo een gezinsstad.

Hoofdmaatregelen

1. Stimuleren en faciliteren van eerstelijnszorg voor iedereen.
2. Uitvoering geven aan het Wmo beleidsplan.
3. Faciliteren van de ontwikkeling van een Gezondheidskwartier.

4.8 Toerisme en evenementen

We gaan zorgen voor een bijzonder en bruisend aanbod van voorzieningen en evenementen, waardoor Assen nog beter op de kaart komt van de toerist.

Ontwikkelen attracties van nationaal niveau

De zone ten westen van de A28, aansluitend op het TT-circuit en het verkeerspark, biedt mogelijkheden voor toeristische attracties van nationaal niveau. Het gebied wordt via het openbaar vervoer verbonden met de binnenstad, zodat de bezoeker gemakkelijk ook de levendige binnenstad aan kan doen. Het TT-circuit wordt niet alleen benut voor de jaarlijkse motorraces, maar wordt een hotspot voor duurzame mobiliteit. Ook willen

we meer laagdrempelige sportieve en culturele evenementen binnen onze stadsgrenzen zien. We denken daarbij onder meer aan wielerevenementen en gehandicaptensport.

Binnenstad als evenement positioneren

We willen de binnenstad van Assen nog aantrekkelijker maken. De binnenstad moet zelf een evenement zijn dat niemand mag missen. De binnenstad is ook een plek waar je elkaar ontmoet. Het moet hier bruisen van de activiteiten.

Toerisme en evenementen			
Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Binnenstad plaats van ontmoeting. * Laagdrempelige evenementen.	* Bezoekerscentrum wordt duurzaam educatiepunt. * Stimuleren verduurzaming van de TT.	* Binnenstad als evenement. * Attracties van nationaal niveau. * Aanleg toeristische routes voor fietser en wandelaar. * Binnenstad levendiger door recreatievaart.	* Water meer zichtbaar en beleefbaar maken. * TT-circuit versterken.

Aanleg van toeristische fiets- en wandelroutes

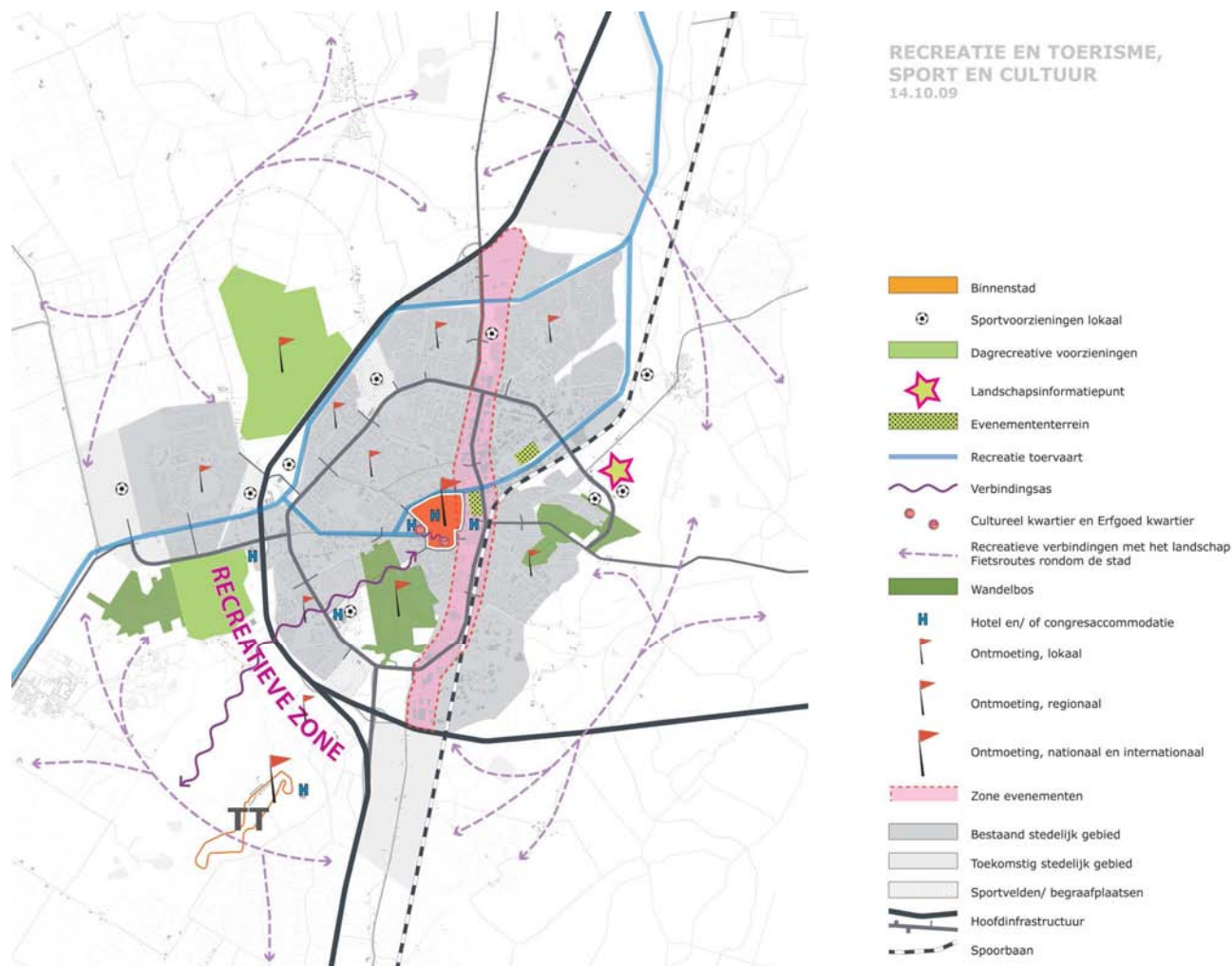
Assen is een aantrekkelijk startpunt voor een wandel- of fietstocht door de provincie. We willen toeristische fiets- en wandelroutes vanuit en rond de stad verbeteren. Er komt een bezoekerscentrum of landschapsinformatiepunt met gerichte informatie over de waarde van het gebied. De bezoekers die rust en natuur zoeken, worden op hun wenken bediend.

Water meer zichtbaar en beleefbaar maken

Het water wordt meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt. Bijvoorbeeld bij het Havenkanaal en Het Kanaal. Het Kanaal wordt bevaarbaar gemaakt voor recreatievaart. Er ontstaat een doorgaande vaarverbinding tussen de Vaart en het Havenkanaal. Veel waterrecreanten maken gebruik van de afmeermogelijkheid in de binnenstad, waardoor de levendigheid van de binnenstad een extra kwaliteit krijgt.

Hoofdmaatregelen

1. Vergroten toerisme en recreatie door middel van citymarketing.
2. Versterken regionale positie binnenstad.
3. Het waardevolle landschap beter toeristisch ontsluiten voor voetgangers en fietser.
4. Het culturele - en activiteitenprofiel van Assen verder uitbouwen. Visieontwikkeling en programma.

Vrije tijd			
Sociaal	Duurzaam	Aantrekkelijk	Assens
* Actieve deelname aan sport, cultuur en recreatie bevorderen. * Realiseren accommodaties.	* fietsen en wandelen dicht bij huis.	* Dynamische klimaat ondersteunen.	* Organiseren van bijzondere evenementen. Tweewielerstad.

4.9 Vrije tijd

We streven naar een bloeiend aanbod aan sportieve, culturele en recreatieve activiteiten, met veel deelname.

Activiteitenaanbod dynamisch houden

Assen is een dynamische stad waar veel activiteiten worden ontplooid voor bewoners en bezoekers. In Assen moet altijd veel te doen zijn op het gebied van sport, cultuur, uitgaan en recreatie. Als gemeente willen we dit dynamische klimaat mede mogelijk maken.

Inwoners stimuleren actief te zijn

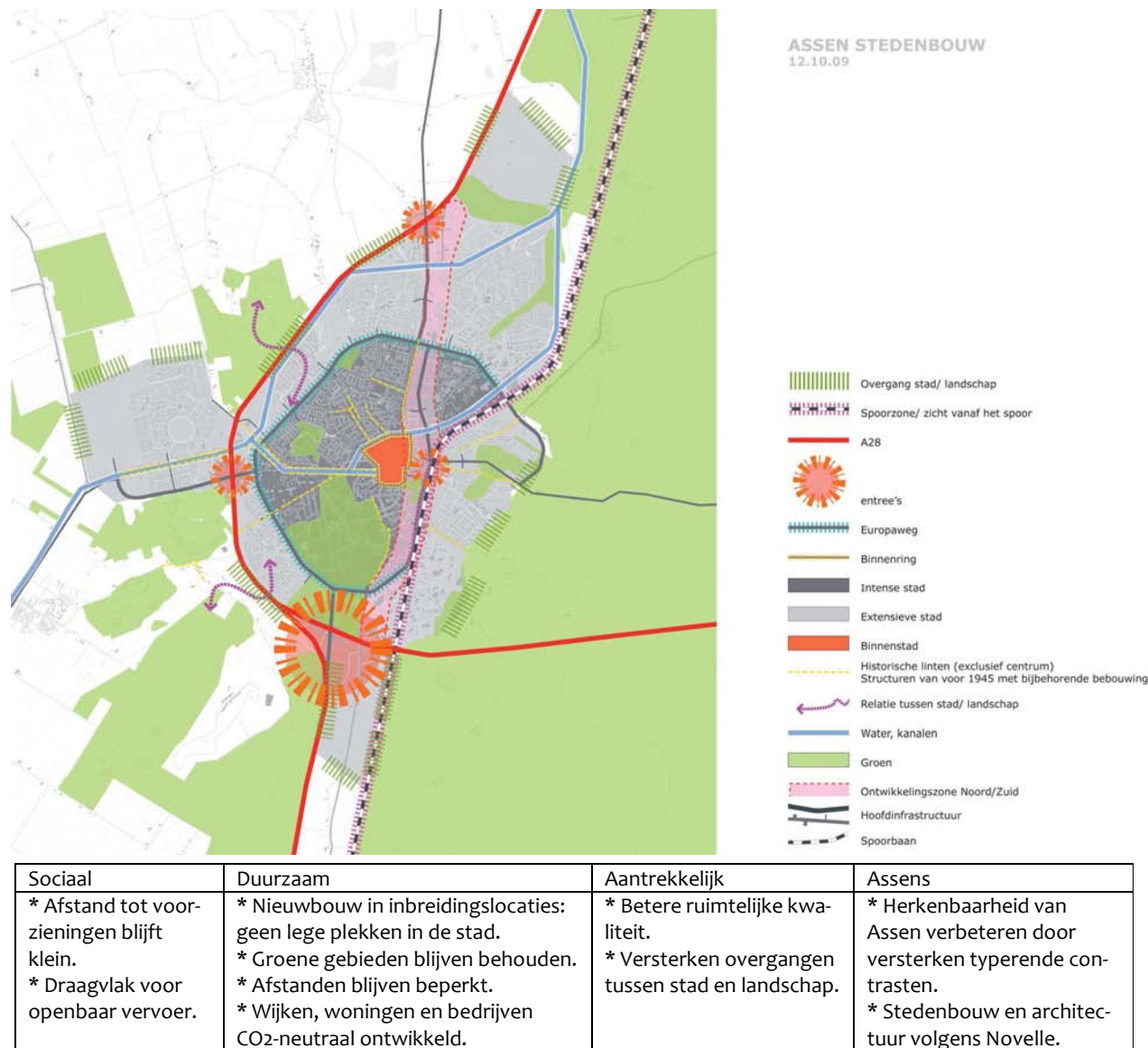
De binnenstad is het hoofdpodium van de stad. Dit is de plek waar activiteiten plaatsvinden op het gebied van cultuur, sport en amusement. We gaan stimuleren dat zo veel mogelijk inwoners van Assen actief zijn op het gebied van sport, cultuur en recreatie.

Stimuleren breedtesport

We stimuleren breedtesport. We bevorderen de deelname aan sport en realiseren binnen- en buitenaccommodaties, afgestemd op de behoefte.

Hoofdmaatregelen

1. De stad als podium voor verschillende evenementen.
2. Opstellen van een masterplan kunst en vormgeving.
3. Voor iedere wijk een eigen vraaggericht sport- en cultuurpakket samenstellen (maatwerk).

4.10 Ruimte

Verbeteren herkenbaarheid en identiteit

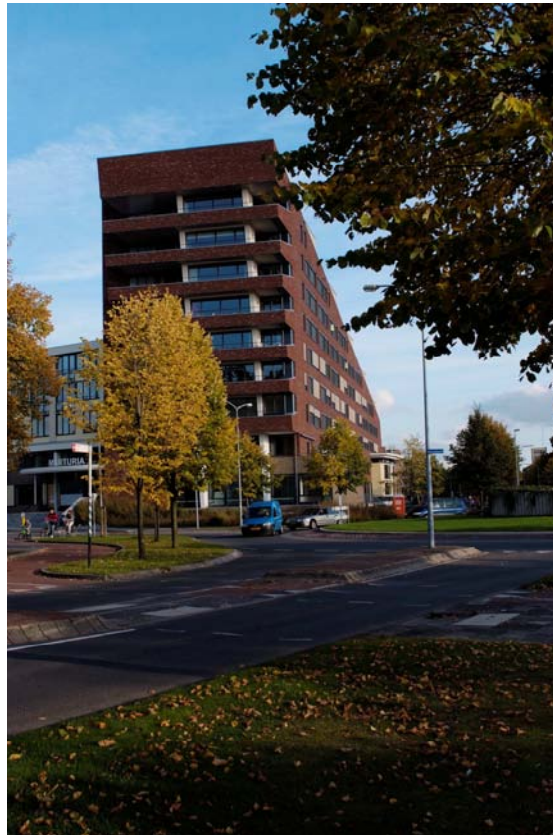
De overgangen van de stad naar het landschap vormen op veel plaatsen een interessant contrast. Contrasten, zoals oud en nieuw, groot en klein, stilte en drukte, zijn een kernkwaliteit van Assen. Samen met de opeenvolging van ruimtes, straten en pleinen, zijn ze bepalend voor de beleving van de stad. We gaan de herkenbaarheid van Assen verbeteren door de samenhang, de structuur en de contrasten in stand te houden en te versterken. Dit tilt de ruimtelijke kwaliteit naar een hoger niveau. De Asser identiteit wordt beter zichtbaar in de stedenbouw, architectuur en openbare ruimte (de Novelle).

Bouwen in de bestaande stad

Assen wil de ruimte in de bestaande stad optimaal benutten. Er mogen zich geen lege en onbestemde plekken meer in de stad bevinden. Dat betekent dat we de voorkeur geven aan nieuwbouw van woningen en kantoren binnen het bebouwd gebied. Deze 'inbreidingslocaties' zoeken we zowel in de be-

staande wijken als in het stadsbedrijvenpark. Hierdoor worden hoogwaardig groene gebieden beschermd en blijven de afstanden tot de voorzieningen en wijken relatief klein, wat gunstig is voor het openbaar vervoer. Wijken, woningen en bedrijven(parken) worden CO2-neutraal ontwikkeld en gebouwd volgens de principes van 'duurzaam bouwen' en 'stedelijke ecologie'.

Hoofdmaatregelen

1. Ontwikkelen van het typisch Asser stedenbouwkundig model als vervolg op de Novelle.
2. De intense stad vormgeven door intensivering, zowel het rood als het groen, van het bestaand stedelijk gebied, met name het gebied dat gelegen is binnen de Europaweg.
3. De stad beter herkenbaar en zichtbaar maken door het versterken van de samenhang, de structuur binnen de stad, het accentueren van bijzondere plekken en het variëren in de contrasten tussen stad en landschap.

4.11 Integrale visie

Versterken regionale positie

- o Regionale positie van Assen versterken door invulling van de noord-zuidas en de binnenstad.
- o uitvoering geven aan het programma FlorijnAs.
- o Woningbouwopgave realiseren door uitbreiding van Kloosterveen en intensivering van de bestaande stad, en zo nodig in Messchenveld II.
- o inzetten op openbaar vervoer (Kolibri+)
- o Verbeteren autobereikbaarheid door oplossen knelpunten (met name Overcingellaan).
- o vergroten aanbod hbo-opleidingen.
- o Faciliteren van de ontwikkeling van een Gezondheidskwartier.
- o Vergroten toerisme en recreatie door middel van citymarketing.
- o Versterken regionale positie binnenstad.

Sociale stad

- o Wijkverbetering op basis van wijkanalyses en wijkvisies.
- o Opstellen van een woonplan.
- o Binnen wijkvisies aandacht geven aan versterken van wijk economieën.
- o vergroten van het voetgangersgebied in de binnenstad.
- o Brede school bereikbaar vanuit elke wijk.
- o Verbeteren afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven.
- o Stimuleren en faciliteren van eerstelijnszorg voor iedereen.
- o Uitvoering geven aan het Wmo beleidsplan.
- o Voor iedere wijk een eigen vraaggericht sport- en cultuurpakket samenstellen (maatwerk).

Duurzame stad

- o De intense stad vormgeven door intensivering, zowel het rood als het groen, van het bestaand stedelijk gebied, met name het gebied dat gelegen is binnen de Europaweg.
- o Maatregelen bestaande bouw: opstellen van en uitvoering geven aan het Energiebesparingsplan.
- 4. Nieuwbouwgebieden willen we CO₂-neutraal ontwikkelen en bouwen volgens de principes van 'duurzaam bouwen' en 'stedelijke ecologie'.
- o onderzoeken van de mogelijkheden voor grootschalige energieopwekking en -distributie.
- o Revitalisering van het Stadsbedrijvenpark.
- o Inzetten op fiets.

- o Aanleg van transferia en parkeervoorzieningen rond de stad.
- o Realiseren van een klimaatbestendig watersysteem.

Assense kwaliteit

- o Opstellen van een landschapsonwikkelingsplan (LOP) voor de hele gemeente.
- o Uitvoering geven aan de groenvisie.
- o Het waardevolle landschap beter toeristisch ontsluiten voor voetgangers en fietsers.
- o Het culturele - en activiteitenprofiel van Assen verder uitbouwen. Visieontwikkeling en programma.
- o De stad als podium voor verschillende evenementen.
- o Opstellen van een masterplan kunst en vormgeving.
- o Ontwikkelen van het typisch Asser stedenbouwkundig model als vervolg op de Novelle.
- o De stad beter herkenbaar en zichtbaar maken door het versterken van de samenhang, de structuur binnen de stad, het accentueren van bijzondere plekken en het variëren in de contrasten tussen stad en landschap.

ASSEN VISIE

30.10.09

Assen bewust sociaal en duurzaam

Intense stad

Extensieve stad

Binnenstad

Binnenstedelijke groengebieden

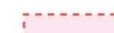
Transformatie naar wonen/
werken/ voorzieningen

Revitalisering

Aandachtsgebieden/ Wijkverbetering

Ontwikkelingszone
Noord/Zuid

Toekomstig woongebied

Toekomstig werkgebied

Wijkvisie (wijkcentrum, ontmoeting,
stads- servicebus, wijkvoorzieningen,
woonservicezone, energiebesparing en
lokale opwekking)

Hoge duurzaamheids-
standaard
en groene energie

Ecologisch waardevol water, beken

Kanalen

Zoekgebieden groen- en natuurgebieden

Te ontwikkelen/
versterken groenverbinding

Recreatieve verbindingen met het landschap

Relatie tussen stad/ landschap

Hoofd fietspaden

Aanvulling op/ verbetering
van hoofd wegenstructuur

Hoofd infrastructuur

Station en fietsenstalling

Haltes regionaal en fietsenstalling

Spoorbaan

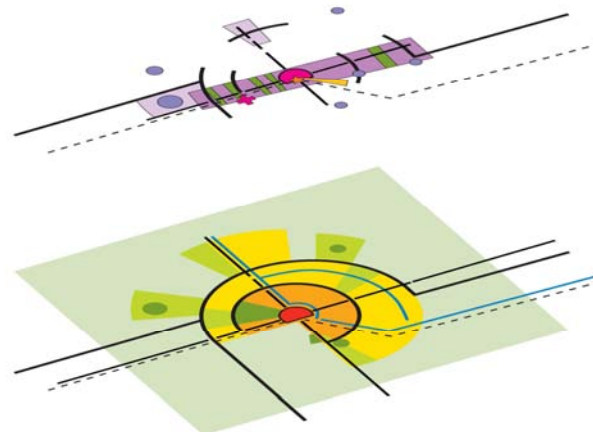
5 Deelgebieden

In het vorige hoofdstuk hebben we het beleid per beleidsveld beschreven. Oftewel: wat gaan we doen? Beleid krijgt echter altijd gestalte op een plek. In dit hoofdstuk beantwoorden we de vraag: waar? Welke functies komen op welke plek?

Daarbij hanteren we twee uitgangspunten. Ten eerste willen we functies bundelen in gebieden waar ze bij elkaar komen. Door bijvoorbeeld wonen, werken en verkeer in samenhang te ontwikkelen, kunnen ze elkaar versterken, wat meerwaarde oplevert. Ten tweede willen we het unieke karakter en de eigen sfeer van elk gebied benadrukken en uitbouwen. Dat karakter ontleent het gebied aan de combinatie van de ligging, de functies, de bebouwing, enzovoorts.

Bij het bekijken van de deelgebieden in de stad, is het goed de vier rollen terug te halen die we in hoofdstuk 2 aan Assen hebben toegerekend. De eerste rol was dat Assen een woon- en leefplaats is voor steeds meer mensen. Deze rol krijgt vooral gestalte in de woonwijken, dorpen en het landelijk gebied. Daar staat het wonen centraal. De overige drie rollen van Assen, als hoofdstad van Drenthe, stad voor de regio en tweede kern in het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen, bepalen het karakter van de noord-zuidzone en de binnenstad.

In dit hoofdstuk beschrijven we de wijken en dorpen (5.1), de binnenstad (5.2), de Noord-zuidzone (5.3) en het landelijk gebied (5.4).

5.1 Wijken en dorpen

Assen bestaat uit negen wijken en negen dorpen en buurtschappen. De negen stads-wijken zijn: Assen-Oost, Baggelhuizen, Centrum, Kloosterveen, De Lariks, Marsdijk, Noorderpark, Peelo en Pittelo. Wij zien de wijken als een moderne, stadse invulling van het gemoedelijke Drentse dorp. De wijken bieden voorzieningen dicht bij huis, zoals winkels, basisonderwijs, wijkgebouwen, jongerencentra, sportvelden en speelplekken voor kinderen. Via de fiets, de auto en het openbaar vervoer zijn de wijken goed bereikbaar.

De negen dorpen en buurtschappen zijn: Anreep, Loon, Rhee, Schieven, Ter Aard, Ubena, Witten, Zeijerveen en Zeijerveld. In de dorpen ligt het accent op wonen, hier zijn weinig tot geen voorzieningen.

Wijken vernieuwen

Voor alle wijken stellen we een wijkvisie op. De meeste wijken functioneren prima. Waar dat niet zo is, gaan we aan de slag. In de volgende wijken liggen bepaalde gebieden waar op termijn verbetering nodig is: Baggelhuizen, Pittelo, Peelo, Oost, Lariks, Noorderpark en Binnenstad. Bij wijkvernieuwing gaat het niet alleen om het verbeteren van de woningen en de woonomgeving, maar ook om het voorkomen en oplossen van sociale problemen. Als gemeente werken we hierbij samen met de corporaties, verschillende organisaties en natuurlijk de bewoners zelf.

Versterken voorzieningen in wijken

Het voorzieningenniveau in de wijken moet waar nodig versterkt worden en worden toegesneden op de specifieke behoefte van de wijkbewoners. In wijken waar relatief veel ouderen en mensen met beperkingen wonen, richten we woonservicezones in. Deze gebieden kennen extra voorzieningen op het gebied van zorg.

Ondersteunen sociale samenhang in wijken

Een goede sociale samenhang draagt bij aan de leefbaarheid in de wijk. Veel hangt hierbij af van de actieve, participerende rol die de bewoners op zich nemen, bijvoorbeeld als vrijwilliger, deelnemer aan activiteiten of goede buur. Wij ondersteunen en stimuleren

deze actieve rol in ons beleid voor welzijn, sport en cultuur, Brede School en lokale energieopwekking.

Verbeteren levendigheid in wijken

Sommige wijken zijn niet zo levendig. We willen dit verbeteren door wijkbewoners meer mogelijkheden geven elkaar te ontmoeten. Elke wijk krijgt zijn eigen ontmoetingsplek. Ontmoeten, maar ook de mogelijkheden voor werk en voor culturele activiteiten dragen bij aan een prettig woonmilieu.

Dorpen in stand houden

De dorpen willen we in stand houden, in het bijzonder de cultuurhistorische waarden. Voor voorzieningen blijven de dorpsbewoners grotendeels aangewezen op de stad.

5.2 Binnenstad

De binnenstad is het gezicht van Assen. Met de binnenstad geeft Assen haar visitekaartje af. Het is het koopcentrum en het uitgaanscentrum voor Assen en de regio. De binnenstad is ook de economische motor. Hier zijn veel arbeidsplaatsen en (boven)regionale voorzieningen aanwezig, zeker voor de lagere en middelbare beroepsbevolking. Door de veelheid aan functies op een relatief klein gebied ontstaat een levendige en aantrekkelijke sfeer. Het gebied is een belangrijke magneet voor activiteiten; hier moeten economische functies zich kunnen ontwikkelen.

Binnenstad bereikbaar houden

Elke dag gaan er veel mensen naar de binnenstad van Assen. Om te werken, om onderwijs te volgen, om te winkelen, om te

ontspannen, om anderen te ontmoeten, om cultureel actief te zijn, enzovoorts. De binnenstad kan alleen zo functioneren als zij bereikbaar blijft. Niet al het autoverkeer past in onze compacte binnenstad. Daarom zijn er parkeervoorzieningen langs de binnenring. Voor als het nodig is, blijft de binnenstad per auto toegankelijk. Het station, waar reizigers per bus en trein aankomen, blijft een belangrijke voordeur van de binnenstad. De kwaliteit van deze entree wordt verbeterd (zie ook paragraaf 5.3).

Levendig houden

Het is van groot belang dat Assen aantrekkelijk blijft voor bezoekers en bewoners. Dit vraagt om een levendige binnenstad. Dus inspelen op ontwikkelingen en daar de ruimte voor bieden, monumentale kwaliteiten behouden naast hoogwaardige architectuur en het organiseren van gevarieerde activiteiten. Maar het betekent ook goed onderhoud plegen, waken over de sociale veiligheid en vooral... de 'eigenheid' bewaren.

Aantrekkelijker voor toerisme

Het winkel- en horecagebied wordt verder versterkt. Na uitvoering van de bestaande plannen zijn tot 2020 de mogelijkheden om het winkelaanbod verder uit te breiden beperkt. De binnenstad wordt een aantrekkelijker verblijfgebied door het realiseren van het cultureel kwartier, het erfgoedkwartier en het bevaarbaar maken van het kanaal.

5.3 Noord-zuidas

Van noord naar zuid loopt door Assen een centrale ontwikkelzone: de Noord-zuidas.

Onderdeel van deze zone is de FlorijnAs, die de vorm heeft van het aloude florijnteken. Voor dit gehele gebied zien we goede kansen op economische groei. We willen voorwaarden scheppen om deze groeikansen te benutten. In het programma de FlorijnAs komen onderling samenhangende ontwikkelingsprojecten langs de Noord-zuidzone samen.

De Noord-Zuidzone bestaat, van noord naar zuid gezien, uit de volgende deelgebieden:

- Messchenveld I
- de Blauwe As
- Stadsbedrijvenpark
- Stationsgebied/Havenkade
- Overcingelzone
- Gezondheidskwartier
- Assen-Zuid

Messchenveld I: doorontwikkelen

Vanuit het noorden is Messchenveld I de start van de Noord-zuidzone, de entree van de stad. Messchenveld I is een gemengd bedrijventerrein met kantoren, bedrijven en detailhandel. Het gebied biedt nog ruimte en kan zich verder doorontwikkelen.

De Blauwe as: het Kanaal bevaarbaar maken

De kanaalzone tussen de Vaart en het Havenkanaal is een belangrijke verbinding tussen het centrum en het Havenkwartier. De eerste fase van het programma de Blauwe As bestond uit de reconstructie van de Vaart. Daarmee is het centrum in 2008 weer bereikbaar geworden voor pleziervaartuigen. De tweede fase van de Blauwe As bestaat uit het bevaarbaar maken van het Kanaal. Daarmee behoort een rondje Assen per boot, straks

ook tot de mogelijkheden. Het 'rondje Assen' is een prachtige doorgaande route voor de recreatievaart langs de binnenstad. De Havenkade past hierin uitstekend als passantenhaven, compleet met horeca en culturele voorzieningen.

Stadsbedrijvenpark: omvormen tot centrumstedelijk gebied

Assen gaat het gedateerde Stadsbedrijvenpark gefaseerd omvormen tot een centrumstedelijk gebied met twee belangrijke functies: woningen en bedrijvigheid. Het zuidelijk deel van het Stadsbedrijvenpark is als woonlocatie zeer aantrekkelijk. Het noordelijk deel behoudt zijn functie, maar ondergaat een grondige kwaliteitsverbetering, waarin bedrijvigheid zonder milieurisico's een plaats hebben. Te denken valt aan kantoren, woonwerkpanden, perifere detailhandel, kennisintensieve bedrijven en onderwijsinstellingen.

Stationsgebied/Havenkade: meer functies, betere verbindingen

In het Stationsgebied/Havenkade is ruimte voor een flinke uitbreiding van kantoren, onderwijs, wonen, horeca, congresaccommodaties en overige commerciële functies. Ook wordt de verbinding met de binnenstad en de Noord-zuidzone versterkt. In 2015 start de metamorfose van de kop van de Havenkade. Dit gebied verandert naar een gemengd stedelijk woongebied met nieuwe woonmilieus, met mogelijk kleinschalige/creatieve ondernemers. In het gebied kan niet alleen worden gewoond, maar ook gewerkt, geleerd en gerecreëerd.

Stationsgebied: versterken als multifunctioneel knooppunt

Het stationsgebied is een belangrijk verkeersknooppunt in de stad. Om de doorstroming te verbeteren op het wegvak Overcingellaan wordt het doorgaande verkeer en het bestemmingsverkeer gescheiden. Hierdoor ontstaat er vóór het station ruimte voor een echt plein. Dit nieuwe stationsplein wordt het visitekaartje van de stad. Door deze ingrepen wordt de ruimtelijke kwaliteit van het stationsgebied aanzienlijk verbeterd. Ook Assen-Oost, aan de andere kant van het spoor, wordt door deze ingrepen bijzonder aantrekkelijk voor kantoren. Nieuwe gebouwen en functies zorgen voor een betere verbinding van Assen-Oost met het Stationsgebied en de binnenstad. Ook de verbinding tussen Stationsgebied en het Drentsche Aa gebied wordt versterkt.

Overcingelzone

De Overcingelzone is een statige, groene zone met villa-achtige bebouwing. Er zijn weinig mogelijkheden voor ontwikkeling. De zone wordt benut voor het verbeteren van de verkeersfunctie, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de Overcingelzone. Als de mogelijkheid zich voordoet, willen we ruimtes opvullen met groen en stedelijk wonen.

Gezondheidskwartier

Het Gezondheidskwartier telt veel zorgfuncties in een parkachtige omgeving. We zetten ons in om in dit gebied bijpassende functies onder te brengen, zoals zorgvoorzieningen, woon-zorgcombinaties, gezondheidsvoorzieningen, wellness en (privé)klinieken. Hierbij

versterken we de (boven)regionale zorgfunctie van Assen.

Assen-Zuid: ontwikkelen bedrijventerreinen

Assen-Zuid is als zuidelijke entree van het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen dé toplocatie van Noord-Nederland. Het gebied is perfect bereikbaar met de koppeling van de A28 en de N33 en de aanleg van een nieuw station.

Voor dit gebied willen we nieuwe activiteiten aantrekken in diverse kansrijke sectoren (kenniseconomie, zorg en recreatie). Daarvoor ontwikkelen we een nieuw bedrijventerrein van circa 40 hectare, in een parkachtige omgeving, met een relatie naar de Drentsche Aa. Binnen het gebied reserveren we ruimte voor hoogwaardige bedrijven of instellingen (in eerste instantie binnen het thema zorg). Daarnaast starten we op korte termijn met de aanleg van circa 60 hectare gemengd bedrijventerrein. Om dit bedrijventerrein een kwalitatief duurzaam karakter te geven, is een voorinvestering in het landschap nodig. We gaan maximaal inzetten op het energieleverend maken van het bedrijventerrein.

Verder liggen er in het zuidwestelijke deel van de stadsrandzone kansen voor het versterken van de toeristische sector. De zone tussen recreatiegebied Baggelhuizen en het TT-circuit is geschikt voor intensieve vormen van toerisme en recreatie. Bij de ontwikkeling van dit gebied streven we naar een betere ontsluiting van het TT-circuit, zowel voor auto's/motoren als voor openbaar vervoer. Het TT-gebied moet aantrekkelijker worden

voor een bredere doelgroep en uitgroeien tot een Nationaal Evenementen Terrein.

5.4 Landelijk gebied

Door te kiezen voor het intensiveren van de bestaande stad, wordt het landelijk gebied gespaard. Rond de stad bevinden zich meerdere waardevolle landschappen, met het beek- en esdorpenlandschap van de Drentsche Aa als de meest bekende. Assen beschikt hiermee over een Nationaal Landschap, dat met het gezicht naar de stad is gekeerd. Het gebied heeft naast een hoge beleevingswaarde ook een grote ecologische waarde (zie ook paragraaf 4.5).

Natuur en landschappen ontwikkelen

In het buitengebied wordt nieuwe natuur en landschap ontwikkeld binnen de kaders van de Groenvisie stadsrandzone en een (nog op te stellen) inrichtingsplan Drentsche Aa.

Landschappen toegankelijk maken

De bestaande en nieuwe groene gebieden rond de stad moeten goed bereikbaar en toegankelijk zijn voor fietsers en wandelaars. Er wordt onder andere een 'fietsrondje Assen' gemaakt. Zo krijgen de inwoners van de stad betere mogelijkheden om het landschap te ervaren. We willen de relatie stad-landschap versterken.

6 Van visie naar uitvoering

In deze structuurvisie hebben we onze ambities benoemd en onze plannen beschreven. Maar met plannen alleen komen we er niet. Om Assen daadwerkelijk duurzaam te laten doorgroeien, moeten we aan de slag!

6.1 Beleidsplannen

In hoofdstuk 4 hebben we de hoofdlijnen van het beleid geschetst. Het is de bedoeling dat de hoofdlijnen de komende tijd verder worden uitgewerkt in beleidsplannen. Daarin vertalen we de hoofdlijnen in concrete maatregelen met een planning en een financiële onderbouwing. Zover is het op dit moment nog niet. Vandaar dat we in deze structuurvisie niet een complete lijst met maatregelen kunnen presenteren.

Een deel van de hoofdlijnen komt al voor in bestaande beleidsplannen. Daarover zijn dus al beslissingen genomen.

We stellen een apart meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP) op, waarin we een voorlopig overzicht geven van de maatregelen. Deze zijn ingedeeld in de korte, middellange en lange termijn. De maatregelen zijn bedoeld om een indruk te geven van waar we aan denken en worden niet definitief met de vaststelling van deze structuurvisie.

6.2 Samenwerken

Het maken van nieuwe beleidsplannen doen we niet alleen. Volgens goed Asser traditie

komen we hiervoor ons stadhuis uit. Samen met de inwoners, organisaties, instellingen en bedrijven in de stad en onze partners in de provincie en de regio gaan we onze ideeën aanscherpen en concreet maken. Vanzelfsprekend krijgen de inwoners van Assen en de gemeenteraad te zijner tijd de gelegenheid de beleidsplannen inclusief de maatregelen te beoordelen.

6.3 Financiën

In deze structuurvisie benoemen we onze ambities voor de komende twintig jaar. Daarmee vormt de structuurvisie een belangrijk kader voor het opstellen van het collegeprogramma in de komende bestuursperioden. In deze financiële paragraaf brengen we de financiële haalbaarheid in beeld. Deze paragraaf bevat de opgave van investerings- en exploitatieuitgaven en de financiële dekking daarvan.

In deze visie is het financiële beeld nog niet compleet. Bij het verder uitwerken van de ambities en het formuleren van de maatregelen worden de financiële effecten, en daarmee de financiële haalbaarheid, scherper gedefinieerd. Dit uitwerken gebeurt onder meer in een tweejaarlijks meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP) en het daarop afgestemde dekkingsplan dat bij de begrotingsbehandeling aan de raad wordt voorgelegd. Definitieve besluitvorming van de raad over beleid en financiële dekking vindt uiteindelijk plaats aan de hand van beleidsnota's, project- en programmabesluiten en de begroting.

We onderkennen dat een beter inzicht in de financiële effecten van deze visie kan leiden tot het faseren en/of heroverwegen van sommige ambities. Met het instrument van de structuurvisie en de MUP's wordt de raad in de gelegenheid gesteld een integrale afweging te maken in ambities en de inzet van middelen. De raad kan hiermee ook inspelen op conjuncturele ontwikkelingen zoals de huidige economische crisis, die in de komende jaren leidt tot financiële krapte.

Dit alles doet echter niets af aan de visie die wij in deze structuurvisie hebben gepresenteerd. Bij de totstandkoming hiervan, de komende twintig jaar, zullen periodieke bijstellingen nodig zijn. Bijstellingen die naast de financiële kaders, vooral zullen worden bepaald door maatschappelijke en beleidsinhoudelijke ontwikkelingen.

Het investerings- en exploitatiebeeld dat voortvloeit uit de structuurvisie is nog onvolledig. Op dit moment is er nog een tekort van € 600 miljoen op de gebiedsontwikkelingen. De investeringen in het ruimtelijke domein zijn het meest uitgewerkt. Op andere beleids-terreinen is het financiële effect (investerings-, financiële dekking, exploitatie-effecten) nog niet volledig.

Beleidskader

- o Regiovisie Groningen-Assen (1996/2004);
- o Provinciaal Omgevingsplan II Drenthe (2004);
- o Woonplan 'Groeien met kwaliteit' (2004);
- o Nota Ruimte (2005);
- o De Novelle (Asser school) (2005);
- o Op en top Assen, visie hogere bouw (2005);
- o Investeringsvisie Stedelijke Vernieuwing (2005/2009);
- o Strategienota gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (2005);
- o Nota fietsverkeer (2005);
- o Raamnota Openbare Ruimte (2005);
- o Structuurvisie Binnenstad (2006);
- o Regiovisie Groningen-Assen 2030 (2007);
- o Meedoen en meetellen (2007);
- o Nota arbeidsmarkt 'Meedoen mogelijk maken' (2007);
- o Groenstructuurvisie (2007);
- o Op de boeggolf van ontwikkelingen (2008);
- o Structuurplan Stadsrandzone (2008);
- o Groenvisie Stadsrandzone Assen (2008);
- o Beleidsplan Openbare Verlichting (2008);
- o Nota 'jonge monumenten' (2008);
- o Cultuurpalet (2008);
- o Ontwikkelingsvisie binnenstad Assen (2009);
- o Ontwikkelingsvisie Detailhandel en Horeca (2009);
- o Duurzaamheidsvisie (2009);

PRODUCTIEDATUM	november 2009
INHOUD	projectteam en werkgroepen Structuurvisie, Gemeente Assen
EINDREDACTIE	Brouwer communiceert, communicatieadvies en tekst, en Kees Frenay, Frenay communicatie
FOTOGRAFIE	Rudi Leukfeldt e.a.
ONTWERP OMSLAG	AlbertsKleve, bureau voor grafisch ontwerp BNO
UITGAVE	Gemeente Assen • Postbus 30018 • 9400 RA Assen • (0592) 366911 • www.assen.nl
	<i>Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.</i>

Gemeente Assen

